

Bank Pocztowy

Bank Pocztowy S.A.

(Filar III)

Informacja na temat adekwatności
kapitałowej Banku Pocztowego S.A.
według stanu na 31 grudnia 2016 roku

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem	4
3. Stosowanie norm ostrożnościowych	7
4. Fundusze własne	9
5. Wymogi kapitałowe.....	30
6. Ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz ryzyko kredytowe kontrahenta	33
7. Bufory kapitałowe	36
8. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	37
9. Aktywa wolne od obciążeń.....	48
10. Korzystanie z ECAI	48
11. Ryzyko płynności	49
12. Ekspozycje na ryzyko rynkowe	49
13. Ryzyko operacyjne.....	50
14. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	51
15. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	52
16. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne	52
17. Polityka w zakresie wynagrodzeń.....	52
18. Dźwignia finansowa.....	60
19. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego	62

1. Wprowadzenie

1.1. Cel dokumentu

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) 648/2012, w zakresie obowiązku ujawniania informacji, o których mowa w Części ósmej tego Rozporządzenia.

1.2. Słownik użytych pojęć i skrótów

Definicja pojęć i skrótów używanych w dalszej części raportu:

- **Apetyt na ryzyko** – maksymalna akceptowalna gotowość Banku do podejmowania określonej wielkości ryzyka w określonym horyzoncie czasowym zaakceptowana przez Zarząd Banku, która stanowi element strategii biznesowej oraz planów budżetowych zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą,
- **Bank** - Bank Pocztowy S.A.,
- **Filar I** – dotyczy spełniania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych, ryzyka walutowego i ryzyka operacyjnego,
- **Filar II** – jeden z trzech głównych elementów przepisów Bazylea III obejmujący proces ICAAP,
- **Grupa** - Grupa Kapitałowa Banku Pocztowego S.A.,
- **Kapitał wewnętrzny** - oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (stanowi element Filaru II przepisów Basel III),
- **Łączna kwota ekspozycji na ryzyko** - łączna ekspozycja na ryzyko, kalkulowana jako suma kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego oraz ryzyka kontrahenta, a także przemnożonych przez 12,5 wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych, wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego oraz wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego,
- **Proces ICAAP** (ang. *Internal Capital Adequacy Assessment Process*) - Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego,
- **Prawo bankowe** - Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz.U. 2002 nr 72, poz. 665) z uwzględnieniem późniejszych zmian,
- **Rekomendacja S** – Rekomendacja KNF dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie,
- **Rekomendacja T** – Rekomendacja KNF dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,

- **Rozporządzenie 575/2013** - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) 648/2012,
- **Rozporządzenie 1423/2013** – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013,
- **Uchwała KNF 258/2011** - Uchwała 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku.
- **Współczynnik wypłacalności (ang. Capital Adequacy Ratio)** - stanowi fundusze własne Banku wyrażone, jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko,
- **Współczynnik Tier I** – stanowi kapitał Tier I Banku wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko,
- **Współczynnik kapitału wewnętrznego (ang. Internal Capital Ratio)** – stanowi fundusze własne Banku wyrażone jako odsetek kapitału wewnętrznego pomnożonego przez 12,5.

2. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem

2.1. Cele i strategie Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oddzielnie dla każdej kategorii ryzyka

Szczegółowe informacje na temat celów oraz strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, w podziale na poszczególne kategorie ryzyka oraz inne informacje, o których mowa w pkt a) – d) ust. 1 oraz pkt e) ust. 2 art. 435 Rozporządzenia 575/2013 zaprezentowane zostały w ramach następujących dokumentów ujawnianych przez Bank:

- Bank Pocztowy S.A. - Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku,
- Bank Pocztowy S.A. - Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Pocztowego S.A. w 2016 roku.

Zarząd Banku oświadcza, że zawarty w ww. dokumentach opis profilu ryzyka Banku wraz z kluczowymi wskaźnikami i danymi liczbowymi przedstawia całościowy obraz zarządzania ryzykiem w Banku.

Ponadto Zarząd Banku oświadcza, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu działalności i strategii Banku Pocztowego S.A.

2.2. Zasady zarządzania

2.2.1. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego

Członkowie Zarządu nie pełnią jednocześnie funkcji dyrektorskich w Banku.

2.2.2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej

Kryteria doboru i oceny Członków Zarządu określa dokument zatwierdzany przez Radę Nadzorczą „Polityka doboru i oceny członków Zarządu”. Odpowiedzialność za wstępną i bieżącą ocenę kwalifikacji, kandydatów i osób już piastujących funkcję Prezesa i Członków Zarządu, spoczywa na Radzie Nadzorczej, która wykonuje powyższe obowiązki za pośrednictwem Komitetu ds. Nominacji. Ocena jest dokonywana według kryteriów dotyczących reputacji, doświadczenia i zarządzania. Ocena doświadczenia kandydatów oraz osób piastujących funkcję Prezesa i Członków Zarządu uwzględnia charakter, skalę i stopień złożoności działalności Banku, jak również obowiązki związane z danym stanowiskiem.

2.2.3. Strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego

Podczas oceny kwalifikacji kandydatów, Komitet ds. Nominacji dokonuje oceny, czy Zarząd posiada odpowiednie kwalifikacje jako całość, tzn. czy jako kolegialny organ zarządzający jest w stanie w sposób prawidłowy i bezpieczny kierować działalnością Banku.

2.2.4. Komitety ds. ryzyka

W Banku funkcjonują następujące komitety ds. ryzyka:

- 1) **Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP)** – organ decyzyjno-opiniotwórczy, powołany przez Zarząd Banku do sprawowania ogólnego nadzoru nad zarządzaniem aktywami i pasywami oraz nad funkcjonowaniem całości systemu zarządzania ryzykiem rynkowym, płynności i adekwatnością kapitałową w Banku oraz procesem ICAAP. Do kompetencji KZAP należy w szczególności:
 - a) wyznaczanie wielkości limitów ograniczających ryzyko rynkowe oraz ryzyko płynności,
 - b) ocena adekwatności stosowanych metod pomiaru ryzyka oraz ocena adekwatności kapitałowej,
 - c) zapewnienie transferu ryzyka rynkowego i płynności z jednostek sprzedażowych do Departamentu Skarbu, w którym ryzyka te są centralnie zarządzane,
 - d) zarządzanie kapitałem wewnętrznym i strukturą wykorzystania kapitału,
 - e) inicjowanie działań mających na celu utrzymywanie ekspozycji ryzyka w ramach określonego apetytu na ryzyko, w szczególności utrzymywanie współczynnika wypłacalności na pożądanym poziomie oraz ocena skuteczności tych działań,
 - f) monitorowanie kondycji finansowej Banku i poziomu ryzyka na podstawie przedkładanych raportów oraz otoczenia ekonomicznego Banku w celu antycypowania nowych trendów lub przewidywania zdarzeń mogących skutkować nadmiernym wzrostem ekspozycji na ryzyko rynkowe, ryzyko płynności lub spadkiem współczynnika wypłacalności poniżej pożądanego poziomu,
 - g) sprawowanie bezpośredniego nadzoru i kontroli nad poziomem płynności Banku w przypadku uruchomienia planu awaryjnego płynności lub awaryjnego planu kapitałowego.

Zgodnie z Regulaminem KZAP posiedzenia komitetu odbywają się co najmniej raz w miesiącu. W 2016 roku odbyło się 28 posiedzeń KZAP.

- 2) **Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (KRO)** – organ, za pośrednictwem którego Zarząd Banku sprawuje nadzór oraz kontrolę nad poziomem ryzyka operacyjnego oraz nad skutecznością funkcjonowania systemu zarządzania tym rodzajem ryzyka. KRO określa projekty najważniejszych założeń

systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz nadzoruje ich realizację. Komitet jest ciałem decyzyjnym i rekomendującym, do obowiązków którego należą w szczególności:

- a) podejmowanie decyzji dotyczących najważniejszych kwestii związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, w tym związanych ze stosowaniem narzędzi oceny i ograniczania ryzyka operacyjnego oraz nadzoru alokacji i wykorzystania zasobów niezbędnych do ograniczania ryzyka operacyjnego,
- b) sprawowanie funkcji doradczej wobec Zarządu Banku w zakresie ustanowienia akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego, najważniejszych założeń i kierunków strategii zarządzania tym rodzajem ryzyka,
- c) podejmowanie, w formie zaleceń, działań mających na celu utrzymanie ryzyka operacyjnego w Banku na akceptowalnym poziomie wyznaczonym przez apetyt na ryzyko,
- d) kontrola ryzyka operacyjnego na poziomie Grupy na podstawie przedkładanych raportów.

Zgodnie z regulaminem KRO posiedzenia komitetu odbywają się nie częściej niż raz na kwartał. W 2016 roku odbyło się 16 posiedzeń KRO.

3) **Komitet Kredytowy Banku (KKB)** – organ Banku, w którego kompetencji jest nadzorowanie rozwoju działalności kredytowej, a w szczególności:

- a) podejmowanie decyzji dotyczących zaangażowania finansowego Banku oraz opiniowanie propozycji w zakresie zaangażowania finansowego Banku, których decyzyjność leży w kompetencji innych organów Banku,
- b) wydawanie zaleceń dla poszczególnych komórek organizacyjnych Centrali do podjęcia stosownych działań leżących w ich merytorycznym zakresie nadzoru, w określonym horyzoncie czasowym,
- c) przygotowywanie raportów z działalności kredytowej Banku i przedkładanie organom nadrzędnym,
- d) opiniowanie / rekomendowanie innym organom decyzyjnym Banku podejmowania wszelkich działań mających na celu rozwój działalności kredytowej Banku.

Zgodnie z regulaminem KKB posiedzenia odbywają się raz w tygodniu. W 2016 roku odbyło się 39 posiedzeń KKB.

3. Stosowanie norm ostrożnościowych

3.1. Nazwa Banku

Pełna nazwa Banku brzmi Bank Pocztowy Spółka Akcyjna.

3.2. Zarys różnic w zakresie konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych wraz z krótkim opisem odnośnych podmiotów i wyjaśnieniem

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodził Bank oraz następujące Spółki zależne, konsolidowane metodą pełną:

Tabela 1 - Procentowy udział Banku w kapitale Spółek zależnych według stanu na 31 grudnia 2016 roku

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udziały
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Działalność wspomagająca usługi finansowe	100 %
Spółka Dystrybucyjna Banku Pocztowego Sp. z o.o.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	100 %

Na dzień 31 grudnia 2016 roku udział głosów posiadanych przez Bank na Walnych Zgromadzeniach podmiotów zależnych w ogólnej liczbie głosów był równy udziałowi Banku w kapitałach tych jednostek. Ponadto, Bank ma prawo do desygnowania do Rady Nadzorczej każdej ze spółek większości członków, a tym samym prawo do podejmowania kluczowych decyzji, w tym prawo do mianowania wszystkich członków ich Zarządów.

Centrum Operacyjne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została utworzona przez Bank Pocztowy S.A. i rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Centrum Operacyjne powstało w celu świadczenia usług w zakresie procesów administracyjnych dla produktów i usług podmiotów sektora finansowego. Podstawowa działalność Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych – symbol 6619Z.

W 2016 roku Centrum Operacyjne świadczyło usługi na rzecz Banku, Spółki Dystrybucyjnej Banku Pocztowego Sp. z o.o. oraz Pocztowego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych jednostki z Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał zakładowy Centrum Operacyjnego wynosił 3 284 tys. zł, w tym kwota wniesiona aportem w wysokości 784 tys. zł.

Spółka Dystrybucyjna Banku Pocztowego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została utworzona przez Bank Pocztowy S.A. i rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Spółka Dystrybucyjna powstała w celu organizacji i prowadzenia działań w ramach mobilnych struktur sprzedażowych dla produktów i usług finansowych, w tym przede wszystkim dotyczących współpracy z Bankiem. Podstawowa działalność Spółki Dystrybucyjnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostałe formy udzielania kredytów – symbol 6492Z.

W 2016 roku Spółka Dystrybucyjna współpracowała przede wszystkim z Bankiem w zakresie dystrybucji jego produktów.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał zakładowy Spółki Dystrybucyjnej wynosił 2 680 tys. zł, w tym kwota wniesiona aportem w wysokości 680 tys. zł.

Na potrzeby spełnienia norm ostrożnościowych, o których mowa w Rozporządzeniu 575/2013, Bank nie przeprowadza konsolidacji ostrożnościowej oraz nie dokonuje pomniejszenia funduszy własnych o wartość udziałów w spółkach zależnych.

3.3. Wszelkie istniejące obecnie lub przewidywane istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub spłaty zobowiązań przez jednostkę dominującą i jej jednostki zależne

Wszelkie transakcje wewnątrz Grupy, w tym spłata wzajemnych zobowiązań oraz przekazanie funduszy, odbywają się z zachowaniem przepisów prawa obowiązujących spółki, w tym w szczególności z zachowaniem zasad Kodeksu spółek handlowych oraz postanowień statutu poszczególnych podmiotów w Grupie.

W Grupie nie występują obecnie oraz - zgodnie z najlepszą wiedzą - nie przewiduje się wystąpienia istotnych przeszkód natury prawnej lub praktycznej w szybkim przekazywaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między Bankiem jako podmiotem dominującym a Spółkami zależnymi.

3.4. Kwota łączna, o którą rzeczywiste fundusze własne są mniejsze od wymaganego minimum we wszystkich jednostkach zależnych nieobjętych konsolidacją oraz nazwa lub nazwy takich jednostek zależnych

Spółki zależne Banku nie są zobowiązane do spełnienia norm ostrożnościowych wynikających z Rozporządzenia 575/2013.

3.5. Informacja na temat umów dotyczących wsparcia finansowego w ramach grupy

Zgodnie z art. 141w. oraz art. 141x. ustawy Prawo bankowe, Bank informuje, że nie jest stroną umowy dotyczącej wsparcia finansowego w ramach grupy, o której mowa w art. 141t. ustawy Prawo bankowe.

4. Fundusze własne

Bank definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2016 roku przepisami, w szczególności z postanowieniami Rozporządzenia 575/2013 i Prawa Bankowego.

Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 oraz 492 Rozporządzenia 575/2013 oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 1423/2013 ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013.

Zgodnie z tymi przepisami, fundusze własne składają się z następujących elementów:

- Kapitał podstawowy Tier I, obejmujący m.in. instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne, zyski zatrzymane, skumulowane inne całkowite dochody, kapitały rezerwowe, fundusze ogólnego ryzyka bankowego,
- Kapitał Tier II, obejmujący m.in. obligacje podporządkowane i pożyczki podporządkowane spełniające kryteria określone w art. 63 Rozporządzenia 575/2013 lub klasyfikowane na podstawie przepisów przejściowych określonych w art. 484 ust. 5 z zastosowaniem limitów określonych w art. 486.

Wszystkie wymienione kapitały podlegają korektom z tytułu pomniejszeń oraz mającym zastosowanie filtrom ostrożnościowym.

W Tabeli 2 zaprezentowano strukturę funduszy własnych Banku w ujęciu jednostkowym na dzień 31 grudnia 2016 roku, których wartość wynosi ogółem 594 841 tys.zł.

Szczegółowy opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I oraz instrumentów w kapitale Tier II emitowanych przez Bank zawiera Tabela 5.

Dla zachowania przejrzystości i czytelności danych zakres ujawnień ograniczono do pozycji niezerowych przy zachowaniu numeracji określonej w załącznikach do w/w Rozporządzenia.

Tabela 2 – Struktura funduszy własnych wykorzystywana do obliczenia współczynników adekwatności kapitałowej w ujęciu jednostkowym na dzień 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Nr identyfikacyjny	Pozycja	Kwota
1	FUNDUSZE WŁASNE	594 841
1.1	KAPITAŁ TIER I	460 126
1.1.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	460 126
1.1.1.1	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I	165 489
1.1.1.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe	110 133
1.1.1.1.3	Ażio	55 356
1.1.1.2	Zyski zatrzymane	2 724
1.1.1.2.2	Uznany zysk lub uznana strata	2 724
1.1.1.2.2.1	Zysk lub strata możliwe do przypisania właścicielom jednostki dominującej	10 011
1.1.1.2.2.2	(-) Część nieuznanego zysku z bieżącego okresu lub nieuznanego zysku rocznego	-7 287
1.1.1.3	Skumulowane inne całkowite dochody	-9 273
1.1.1.4	Kapitał rezerwowy	252 862
1.1.1.5	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	124 345
1.1.1.9	Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	-483
1.1.1.9.2	Rezerwa z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	694
1.1.1.9.5	(-) Korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	-1 177
1.1.1.11	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-74 749
1.1.1.11.1	(-) Kwota brutto innych wartości niematerialnych i prawnych	-74 749
1.1.1.26	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-789
1.2	KAPITAŁ TIER II	134 715
1.2.1	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	134 715
1.2.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	134 715

Tabela 3 – Uszczegółowienie pozycji, o których mowa w Tabeli 2

Uszczegółowienie pozycji z Tabeli 2		
1.1.1.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe	110 133
	Pozycja ta składa się z kapitału zakładowego, który na 31 grudnia 2016 roku składał się z 11 013 288 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda.	
1.1.1.1.3	Ażio	55 356
	Ażio jest to kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. Tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji pomniejszonej o bezpośrednie, poniesione koszty z nią związane.	
1.1.1.2	Zyski zatrzymane	2 724
	Pozycja ta jest równa jednostkowemu wynikowi netto Banku za rok 2016.	
1.1.1.2.2.1	Zysk lub strata możliwe do przypisania właścicielom jednostki dominującej	10 011
	Pozycja ta dotyczy wyniku netto za pierwsze II kwartały roku 2016, na którego zaliczenie do kapitału podstawowego Tier I Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego.	
1.1.1.2.2.2	(-) Część nieuznanego zysku z bieżącego okresu lub nieuznanego zysku rocznego	-7 287
	Jest to kwota wyniku netto, która nie może być zaliczona do funduszy własnych na potrzeby wyliczania norm ostrożnościowych.	
1.1.1.3	Skumulowane inne całkowite dochody	-9 273
	Pozycja ta składa się z kapitału powstałego w rezultacie rozpoznania, w szczególności: - wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (według wartości godziwej), - zysków/strat aktuarialnych dotyczących wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (rezerw emerytalno-rentowych), - wyceny instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych art. 33 ust. 1 lit a) Rozporządzenia CRR; z uwzględnieniem podatku odroczonego.	
1.1.1.4	Kapitał rezerwowy	252 862
1.1.1.5	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	124 345
	W skład tej pozycji wchodzi fundusz ogólnego ryzyka bankowego i kapitał zapasowy tworzone zgodnie z Prawem bankowym i statutem Banku z podziału zysku netto.	
1.1.1.9.2	Rezerwa z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	694
	Pozycja ta dotyczy rezerwy z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne art. 33 ust. 1 lit a) Rozporządzenia CRR.	
1.1.1.9.5	(-) Korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	-1 177
	Kwota korekty -1 178 tys. zł dotyczy wartości korekty z tytułu ostrożnej wyceny tworzonej dla wszystkich aktywów wycenianych według wartości godziwej zgodnie z art. 34 Rozporządzenia CRR.	
1.1.1.26	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-789

	Kwota -789 tys. zł dotyczy korekty kapitału Tier I o: -wartość -242 tys. zł, czyli o 40% niezrealizowanych zysków na instrumentach zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży i instrumentach wycenianych w wartości godziwej odnotowanych jako część rachunku zysków i strat (zgodnie z art. 468 Rozporządzenia CRR), -wartość -547 tys. zł, czyli 100% niezrealizowanych strat na instrumentach wycenianych w wartości godziwej odnotowanych jako część rachunku zysków i strat (zgodnie z art. 467 Rozporządzenia CRR).	
1.2.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	134 715
	Kwota zaliczona do kapitału Tier II obejmuje zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej, po uwzględnieniu jej amortyzacji (w wys. 34.715 tys. zł) oraz z tytułu emisji obligacji podporządkowanych (w wys. 100.000 tys. zł), z uwagi na spełnienie kryteriów określonych w art. 63 Rozporządzenia 575/2013.	

Tabela 4 – Uzgodnienie pozycji funduszy własnych oraz kapitałów własnych wykazanych w zbadanym Sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Kapitał własny Banku	Kwota	Nota Sprawozdania finansowego/pozycja w Tabeli nr 2
ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	142 818	nota 33
KAPITAŁ WŁASNY	536 148	
Kapitał zakładowy	110 133	nota 36.1
Kapitał zapasowy	79 483	Zestawienie zmian w kapitale własnym
Kapitał z aktualizacji wyceny	-9 273	nota 36.3
Pozostałe kapitały rezerwowe	353 081	nota 36.4
Zyski zatrzymane	2 724	Zestawienie zmian w kapitale własnym
Razem kapitały własne i zobowiązania podporządkowane wykazane w zbadanym sprawozdaniu finansowym	678 966	
Inne wartości niematerialne	-74 749	pozycja 1.1.1.11.1
Rezerwa z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	694	pozycja 1.1.1.9.2
Dodatkowe korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	-1 177	pozycja 1.1.1.9.5
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-789	pozycja 1.1.1.26
Korekta o naliczone odsetki od zobowiązania podporządkowanego oraz zamortyzowaną część pożyczki podporządkowanej	-8 104	uwzględnione w pozycji 1.2.1.1
Korekty razem	-84 125	
FUNDUSZE WŁASNE RAZEM	594 841	

Tabela 5 – Opis głównych cech instrumentów w kapitale Tier I oraz Tier II emitowanych przez Bank na dzień 31 grudnia 2016 r.

	Seria A	Seria B	Seria C1	Seria C	Seria P1
1	Emitent	Bank Poczty S.A.	Bank Poczty S.A.	Bank Poczty S.A.	Bank Poczty S.A.
2	Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)			PLBPCZT00031	PLBPCZT00080
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie
	<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>				
4	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Kapitał podstawowy Tier I Częściowe przekwalifikowanie emisji do niższych kategorii kapitału - nie dotyczy	Kapitał podstawowy Tier I Częściowe przekwalifikowanie emisji do niższych kategorii kapitału - nie dotyczy	Kapitał podstawowy Tier I Częściowe przekwalifikowanie emisji do niższych kategorii kapitału - nie dotyczy	Kapitał Tier II
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał Tier II
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	Akcje imienne seria A	Akcje imienne seria B	Akcje imienne seria C1	BP01022 (obligacja podporządkowana)
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (według stanu 31 grudnia 2016 r.)	2 913 tys. zł	94 377 tys. zł	12 842 tys. zł	50 000 tys. zł
9	Wartość nominalna instrumentu	10 zł (po splicie akcji *)	10 zł (po splicie akcji *)	10 zł	10 tys. zł
9a	<i>Cena emisyjna</i>	-	-	46,72 zł	10 tys. zł
9b	<i>Cena wykupu</i>	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	10 tys. zł
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Zobowiązanie - koszt zamortyzowany

		Seria A	Seria B	Seria C1	Seria C	Seria P1
			Akcje serii C - 28.12.1991 r. Akcje serii D - 25.02.1992 r. Akcje serii E - 29.12.1992 r. Akcje serii F - 23.12.1993 r. Akcje serii G - 16.02.1994 r. Akcje serii H - 28.05.1997 r. Akcje serii I - 24.06.2003 r. Akcje serii J - 29.12.2003 r.			
11	Pierwotna data emisji	Akcje serii A - 27.04.1990 r. Akcje serii B - 18.12.1990 r.		Akcje serii C1- 23.09.2015r.	05.10.2012 r.	08.06.2016 r.
12	Wieczyste czy terminowe	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Terminowe	Terminowe
13	Pierwotny termin zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	05.10.2022 r.	08.06.2026 r.
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie	Nie	Nie	Tak	Tak
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	-	-	-	05.10.2017 r., cena wykupu 10 tys. zł	08.06.2021 r., cena wykupu 100 zł
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	-	-	-	-	-
	Kupony / dywidendy	-	-	-	-	-
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	-	-	-	Stopa zmienna	Stopa zmienna
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	-	-	-	WIBOR 6M+3,50pp	WIBOR 6M+2,80pp
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	Częściowo uznaniowe; przyczyny: decyzja WZA	Częściowo uznaniowe; przyczyny: decyzja WZA	Częściowo uznaniowe; przyczyny: decyzja WZA	Obowiązkowe	Obowiązkowe
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	Częściowo uznaniowe; przyczyny: decyzja WZA	Częściowo uznaniowe; przyczyny: decyzja WZA	Częściowo uznaniowe; przyczyny: decyzja WZA	Obowiązkowe	Obowiązkowe

		Seria A	Seria B	Seria C1	Seria C	Seria P1
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	-	-	-	Nie	Nie
22	Nieskumulowane czy skumulowane	-	-	-	-	-
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	-	-	-	-	-
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	-	-	-	-	-
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	-	-	-	-	-
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	-	-	-	-	-
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	-	-	-	-	-
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	-	-	-	-	-
30	Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	-	-	-	-	-
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	-	-	-	-	-
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	-	-	-	-	-
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	-	-	-	-	-
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	-	-	-	-	-
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	-	-	-	-	-

* w dniu 30.06.2011 r. decyzją NWZ dokonano obniżenia wartości nominalnej akcji do 10 zł za jedną akcję i nowego ich podziału na akcje serii A i B, przy jednoczesnym utrzymaniu dotychczasowego kapitału akcyjnego spółki.

Tabela 6 – Fundusze własne w okresie przejściowym wg załącznika VI do Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	165 489	art. 26 ust. 1 , art. 27, 28 i 29 wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	0
	w tym: kapitał zakładowy	110 133	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	0
	w tym: azio	55 356	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	0
	w tym: instrument typu 3		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
2	Zyski zatrzymane	2 724	art. 26 ust. 1 lit. c)	0
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	243 589	art. 26 ust. 1	0
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	124 345	art. 26 ust. 1 lit. f)	0
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0	art. 486 ust. 2	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	art. 483 ust. 2	
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0	art. 84, 479, 480	
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend		art. 26 ust. 2	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	536 147		0
	Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-1 177	art. 34 , 105	0

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-74 749	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4	0
9	Zbiór pusty w UE			
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 472 ust. 5	
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	694	art. 33 lit. a)	0
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		art. 36 ust. 1 lit. d) , art. 40 , 159 , art. 472 ust. 6	
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)		art. 32 ust. 1	
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		art. 33 lit. b)	
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41 , art. 472 ust. 7	
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42 , art. 472 ust. 8	
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44 , art. 472 ust. 9	
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2	

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
	instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		i 3 art. 79, art. 472 ust. 10	
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b) , art. 49 ust. 1-3 , art. 79, 470, art. 472 ust. 11	
20	Zbiór pusty w UE			
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		art. 36 ust. 1 lit. k)	
20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i) , art. 89-91	
20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii), art. 243 ust. 1 lit. b), art. 244 ust. 1 lit. b), art. 258	
20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10%, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38 ,art. 48 ust. 1 lit. a) , art. 470, art. 472 ust. 5	
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)		art. 48 ust. 1	
23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470 , art. 472 ust. 11	
24	Zbiór pusty w UE			

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. a) , art. 472 ust. 3	
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. l)	
26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.			
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	-789		0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty z tytułu papierów dłużnych		art. 467	
	w tym: 100% filtr dla niezrealizowanej straty na instrumentach wycenianych do wartości godziwej	-547	art. 467	0
	w tym: 40% filtr dla niezrealizowanego zysku z tytułu instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	-242	art. 468	0
	w tym: 40% filtr dla niezrealizowanego zysku na instrumentach wycenianych do wartości godziwej	0	art. 468	0
26b	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		art. 481	
	w tym ...		art. 481	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. j)	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-76 021		0
29	Kapitał podstawowy Tier I	460 126		0

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe			
	Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		art. 51 , 52	
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości			
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości			
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I		art. 486 ust. 3	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		art. 483 ust. 3	
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich		art. 85, 86, 480	
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		art. 486 ust. 3	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi			
	Kapitał dodatkowy Tier I : korekty regulacyjne			
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)		art. 52 ust. 1 lit. b) , art. 56 lit. a) , art. 57, art. 475 ust. 2	
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3	
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach		art. 56 lit. c), art. 59 , 60, 79 art. 475 ust. 4	

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
	dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)			
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 56 lit. d), art. 59 , 79 , art. 475 ust. 4	
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		art. 472, art. 472 ust. 3 lit a) , art. 472 ust. 4 , art. 472 ust. 6 , art. 472 ust. 8 lit a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit a), art. 472 ust. 11 lit a)	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.			
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.		art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit a)	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.			

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
41c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		art. 467, 468, 481	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		art. 467	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		art. 468	
	w tym: ...		art. 481	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (kwota ujemna)		art. 56 lit. e)	
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I			
44	Kapitał dodatkowy Tier I			
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	460 126		0
	Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	134 715	art. 62 , 63	0
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0	art. 486 ust. 4	0
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		art. 483 ust. 4	
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich		art. 87, 88, 480	
49	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez		art. 486 ust. 4	

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
	jednostki zależne			
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		art. 62 lit. c) i d)	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	134 715		0
	Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)		art. 63 lit. b) ppkt (i), art. 66 lit. a), art. 67 , art. 477 ust. 2	
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 66 lit b) , art. 68 i art. 477 ust. 3	
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II oraz pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 66 lit. c), art. 69 , 70 , 79 , art. 477 ust. 4	
54a	w tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego			
54b	w tym udziały kapitałowe istniejące przed dniem 1 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego			
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 66 lit d) , art. 69, 79 , art. 477 ust. 4	

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		art. 472, art. 472 ust. 3 lit a) , art. 472 ust. 4 , art. 472 ust. 6 , art. 472 ust. 8 lit a), art. 472 ust. 9 , art. 472 ust. 10 lit a), art. 472 ust. 11 lit a)	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.			
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.		art. 475 , art. 475 ust. 2 lit a) ,art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit a)	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach dokonywanych w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.			
56c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		art. 467, 468, 481	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		art. 467	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		art. 468	
	w tym: ...		art. 481	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II			
58	Kapitał dodatkowy Tier II	134 715		0

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	594 841		0
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)		art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit b), art. 472 ust. 10 lit b), art. 472 ust. 11 lit b)	
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		art. 475, art. 475 ust. 2 lit b), art. 475 ust. 2 lit c), art. 475 ust. 4 lit b)	
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w istotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		art. 477, art. 477 ust. 2 lit b), art. 477 ust. 2 lit c), art. 477 ust. 4 lit b)	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem			
	Współczynniki i bufory kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		art. 92 ust. 2 lit b), art. 465	
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		art. 92 ust. 2 lit c)	

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych , art. 128, 129, 130	
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego			
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego			
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego			
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych , art. 131	
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych , art. 128	
69	[nieistotne w przepisach unijnych]			
70	[nieistotne w przepisach unijnych]			
71	[nieistotne w przepisach unijnych]			
	Współczynniki i bufory kapitałowe			
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 472 ust. 10 , art. 56 lit c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4, art. 66 lit c) , art. 69 , 70 , art. 477 ust. 4	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45 , 48 , 470 , art. 472	

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
	instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)		ust. 11	
74	Zbiór pusty w UE			
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	35 889	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5	0
	Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II			
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)		art. 62	
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową		art. 62	
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)		art. 62	
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów		art. 62	
	Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)			
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	

	Kapitał podstawowy Tier I : Instrumenty 1 kapitały rezerwowe	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 4 , art. 486 ust. 3 i 5	
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 4 , art. 486 ust. 3 i 5	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 5 , art. 486 ust. 4 i 5	
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 5 , art. 486 ust. 4 i 5	

5. Wymogi kapitałowe

5.1. Skrótowy opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów własnych na poziomie nie niższym niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów od skali działalności i podejmowanego przez Bank ryzyka.

Mając na uwadze powyższy cel, Bank regularnie:

- identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- zarządza istotnymi rodzajami ryzyka,
- wyznacza kapitał wewnętrzny, który zobowiązuje się posiadać na wypadek materializacji ryzyka,
- kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- dokonuje alokacji kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe,
- przeprowadza testy warunków skrajnych,
- porównuje potrzeby kapitałowe z posiadanym poziomem kapitałów własnych,
- integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem planowania strategicznego oraz budżetowania rocznego banku.

Podczas cyklicznego procesu identyfikacji istotnych rodzajów ryzyka w działalności Banku, po uwzględnieniu skali i złożoności działania, określane są dodatkowe rodzaje ryzyka, które zdaniem kierownictwa Banku nie są w pełni ujęte w ramach rodzajów ryzyka w Filarze I. Identyfikacja ma na celu optymalne dostosowanie struktury funduszy własnych do rzeczywistych potrzeb kapitałowych, odzwierciedlających faktyczny poziom ekspozycji na ryzyko.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank wyliczał kapitał wewnętrzny dla następujących rodzajów ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko korekty wyceny kredytowej (CVA),
- ryzyko stopy procentowej księgi bankowej,
- ryzyko cen instrumentów dłużnych księgi handlowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko cyklu gospodarczego,
- ryzyko rezydualne,
- ryzyko koncentracji,

- ryzyko reputacji.

Kapitał wewnętrzny dla powyższych rodzajów ryzyka wyliczany jest na podstawie wewnętrznych metod, zaakceptowanych przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą, uwzględniających skalę i specyfikę działania Banku w kontekście danego rodzaju ryzyka.

Dodatkowo, przy wyznaczaniu kapitału wewnętrznego, Bank stosuje konserwatywne podejście w zakresie uwzględnienia efektu dywersyfikacji ryzyka pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka – tzn. zakłada się wskaźnik korelacji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka równy 1.

Miary adekwatności kapitałowej

W 2016 roku Bank utrzymywał współczynnik wypłacalności na poziomie powyżej minimum regulacyjnego, określonego w Rozporządzeniu 575/2013, a także powyżej poziomów rekomendowanych przez KNF. Na dzień 31 grudnia 2016 roku współczynnik wypłacalności Banku Pocztowego S.A. wyniósł 14,37%.

Bank monitoruje również współczynnik Tier I, którego wartość w 2016 roku nie spadła poniżej wymaganego poziomu regulacyjnego, ani poniżej poziomu rekomendowanego przez KNF. Na dzień 31 grudnia 2016 roku współczynnik Tier I Banku Pocztowego S.A. wyniósł 11,11%.

Dodatkowo, Bank monitoruje współczynnik kapitału wewnętrznego, który realizuje nadzorczy obowiązek wyznaczania kapitału wewnętrznego. W 2016 roku poziom wewnętrznego współczynnika wypłacalności nie spadł poniżej wymaganego poziomu regulacyjnego oraz limitów wewnętrznych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku współczynnik kapitału wewnętrznego Banku Pocztowego S.A. wyniósł 10,39%.

Prognozy miar adekwatności kapitałowej

W celu określenia możliwości rozwojowych w ramach systemu raportowego, Bank cyklicznie aktualizuje prognozę poszczególnych miar adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z aktualnymi prognozami, miary adekwatności kapitałowej Banku kształtują się powyżej minimalnych poziomów regulacyjnych. Niezależnie, w ramach procesu zarządzania kapitałem, Bank posiada awaryjne plany kapitałowe, mające zastosowanie w przypadku zagrożenia przekroczenia miar adekwatności kapitałowej. Plany te określają sposoby optymalizacji i dostosowania profilu ryzyka oraz kapitału wewnętrznego w celu zapewnienia bezpiecznego ich poziomu, w tym także sposoby zwiększenia poziomu kapitałów własnych.

5.2. 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji

W tabeli poniżej zaprezentowano kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonych ryzykiem w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2016 roku.

Tabela 7 - Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonych ryzykiem w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Klasa ekspozycji	8% ekspozycji ważonych ryzykiem
Rządy i banki centralne	7 178
Samorządy terytorialne i władze lokalne	3 245
Instytucje-banki	3 711
Przedsiębiorcy	32 491
Detaliczne	121 144
Zabezpieczone na nieruchomościach	92 274
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	20 056
Ekspozycje kapitałowe	1 514
Wkład do funduszu kontrahenta centralnego	23
Pozostałe	7 278
Razem	288 913

5.3. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c)

Bank nie jest zobligowany do wyznaczania wymogów w zakresie funduszy własnych dla rodzajów ryzyka, o których mowa w art. 92 ust. 3 lit. b) i c) ze względu na brak przekroczenia wartości progowych, o których mowa w Rozporządzeniu 575/2013.

5.4. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 93 ust. 3 lit. d)

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych zgodnie z metodą standardową, o której mowa w art. 384 Rozporządzenia 575/2013. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wymóg ten wyniósł 12 tys. zł.

5.5. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł III rozdziały 2, 3 i 4 oraz ujawnione oddzielnie

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą standardową, o której mowa w Tytule III Części III Rozporządzenia 575/2013. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wymóg ten wyniósł 42 319 tys. zł.

6. Ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz ryzyko kredytowe kontrahenta

6.1. Metody stosowane przez Bank do przypisywania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych do ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta na podstawie sum kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, dla transakcji zaliczanych do portfela handlowego.

Wartość ekspozycji oraz kwoty ekspozycji ważone ryzykiem dla tych ekspozycji oblicza się zgodnie z metodą standardową wynikającą z Rozporządzenia 575/2013.

Obowiązujące w Banku wewnętrzne limity koncentracji wierzytelności oraz poziomy referencyjne przede wszystkim dzielą się na następujące rodzaje:

- limity ze względu na rodzaj branży lub klienta,
- limity ze względu na rodzaj zabezpieczenia, w tym limity ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w rozumieniu Rekomendacji S oraz limity ekspozycji kredytowych w rozumieniu Rekomendacji T,
- limity ze względu na rodzaj produktu,
- limity związane z objęciem przez Bank dłużnych papierów wartościowych,
- limity na transakcje skarbowe wobec kontrahentów niebankowych,
- limity łącznego zaangażowania finansowego wobec banków krajowych i zagranicznych oraz instytucji kredytowych, w tym:
 - limit na transakcje skarbowe, w tym sublimit na papiery wartościowe banku,
 - limit na transakcje komercyjne.

W okresach rocznych (kwartalnych w zakresie limitów łącznego zaangażowania finansowego wobec banków krajowych i zagranicznych oraz instytucji kredytowych) Bank dokonuje przeglądu oraz aktualizacji obowiązujących w Banku limitów koncentracji zaangażowań kredytowych, jak również parametryzacji limitów uwzględniając przyjęty poziom apetytu na ryzyko pod względem bieżącej i planowanej struktury portfela kredytowego.

6.2. Strategia ustanawiania zabezpieczenia i ustalania rezerw kredytowych

Zasady polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia odnoszą się wyłącznie do działalności Banku.

Stosowane w Banku zasady przyjmowania zabezpieczeń mają na celu ograniczenie ryzyka kredytowego zarówno na poziomie pojedynczej transakcji kredytowej, jak również poszczególnych portfeli kredytowych. Zasady ustanawiania prawnych zabezpieczeń wierzytelności Banku uregulowane zostały w wewnętrznych regulacjach Banku.

W Banku stosowane formy zabezpieczenia transakcji kredytowych uzależnione są od:

- rodzaju ryzyka,
- wielkości i rodzaju zaangażowania,

- okresu zaangażowania,
- przyjętych innych form minimalizacji ryzyka lub jego skutków.

Do podstawowych form prawnych zabezpieczeń kredytów oraz elementów prowadzących do poprawy warunków kredytowania w Banku należą:

- hipoteka na nieruchomości,
- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową dla Banku,
- poręczenie cywilne / wekslowe (awal) wraz z deklaracją wekslową dla Banku,
- zastaw rejestrowy wraz z blokadą na prawach wynikających z papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i NBP (bony i obligacje skarbowe),
- przelew środków pieniężnych należących do Kredytobiorcy na rachunek Banku – na podstawie art. 102 Prawa bankowego (depozyty i lokaty bankowe),
- cesja praw z polisy ubezpieczenia, m.in. polisa na życie, od utraty pracy, okresowej spłaty kredytu, przedmiotu zabezpieczenia w zaakceptowanym przez Bank Towarzystwie Ubezpieczeń,
- cesja na jednostkach uczestnictwa w zaakceptowanym przez Bank Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych,
- zastaw finansowy, zastaw rejestrowy, cesja, kaucja lub blokada na innych produktach inwestycyjnych zatwierdzanych indywidualnie przy podejmowaniu decyzji kredytowej,
- w przypadku budowy domu/lokalu – cesja wierzytelności z umowy o budowę domu/lokalu z Deweloperem/ Spółdzielnią Mieszkaniową.

Dążąc do minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego, w Banku stosuje się zasadę, że:

- jakość stosowanych zabezpieczeń transakcji kredytowych powinna gwarantować zwrot wierzytelności Banku w możliwie krótkim okresie i przy maksymalnie niskich kosztach obsługi zobowiązania,
- na etapie rozpatrywania transakcji kredytowej, mając na uwadze regułę ostrożnej wyceny, wartość poszczególnych przedmiotów zabezpieczenia koryguje się współczynnikami ustalonymi dla poszczególnych grup aktywów. Wartość stosowanych zabezpieczeń powinna obejmować, obok długu głównego, odsetki należne i karne, prowizje Banku, odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz poniesione koszty zaspokojenia wierzytelności (koszty sądowe) i koszty egzekucyjne, nie mniej jednak niż wysokość należnych odsetek za okres sześciu miesięcy.

Ustalając liczbę poręczycieli transakcji kredytowej, bierze się pod uwagę zdolność kredytową, zarówno kredytobiorcy, jak i poszczególnych poręczycieli. Bank stosuje zasadę, iż uruchomienie kredytu następuje po ustanowieniu zabezpieczeń przewidzianych w umowie kredytowej. Jedynie w przypadku hipotek i zastawów rejestrowych, Bank dopuszcza uruchomienie kredytu po przedłożeniu przez kredytobiorcę potwierdzenia złożenia i opłacenia wniosku o ustanowienie hipoteki lub zastawu rejestrowego.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku dotyczącymi ustalania i zarządzania limitami zaangażowania finansowego wobec banków krajowych i zagranicznych oraz instytucji kredytowych, Bank nie stosuje prawnych zabezpieczeń w przypadku transakcji z ww. kontrahentami. Prawne zabezpieczenia wierzytelności Banku mogą natomiast występować w przypadku objęcia przez Bank zabezpieczonych papierów wartościowych,

np. hipoteką, zastawem rejestrowym, zgodnie z warunkami emisji lub gdy wynika to z produktu, np. transakcje repo.

6.3. Zasady dotyczące ekspozycji na ryzyko niekorzystnej korelacji

W przypadku, gdy warunki udzielenia transakcji kredytowej nie zostały przez kredytobiorcę dotzymane, a także w przypadku zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy lub spadku wartości przyjętych zabezpieczeń, Bank może wystąpić o ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu, zgodnie z postanowieniami umowy.

Decyzje w sprawie zmiany formy zabezpieczenia transakcji kredytowej w trakcie trwania umowy podejmowane są przez właściwego decydenta lub organ decyzyjny Banku, zgodnie z kompetencjami określonymi w regulacjach wewnętrznych Banku dotyczących kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych.

Odmowa ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia w sytuacji zagrożenia terminowej spłaty transakcji kredytowej z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy, spadku wartości przyjętego zabezpieczenia lub niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków umowy, może stanowić podstawę wypowiedzenia umowy w całości lub w części.

W przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na podwyższone ryzyko transakcji, Bank może:

- w przypadku posiadania papierów wartościowych obniżyć limit łącznego zaangażowania do wysokości wartości nominalnej posiadanych papierów do czasu ich wykupu, a po ich wykupie wyzerować limit,
- w przypadku niewykorzystania przez instytucję finansową limitu na transakcje skarbowe oraz limitu na transakcje komercyjne, zawiesić czasowo przyznany limit łącznego zaangażowania do czasu wyjaśnienia okoliczności powodujących podwyższenie ryzyka transakcji lub od razu wyzerować ten limit.

6.4. Wpływ wartości zabezpieczenia, jakie musiałby zapewnić Bank przy obniżeniu oceny jego wiarygodności kredytowej

Bank Pocztowy S.A. nie posiada podpisanych umów, dla których obniżenie wiarygodności kredytowej miałyby wpływ na wartość zabezpieczenia.

6.5. Dodatnia godziwa wartość brutto umów, korzyści wynikające z kompensowania, skompensowana bieżąca ekspozycja kredytowa, ustanowione zabezpieczenie oraz wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych. Wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowiąca ekspozycję kredytową z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z obowiązujących prawnie umów o kompensowaniu zobowiązań i umów o zabezpieczenie

Wartość godziwa transakcji na instrumentach pochodnych zaprezentowana została w Sprawozdaniu finansowym Banku Pocztowego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku. Na koniec 2016 roku Bank nie stosował saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych, jako technik ograniczania ryzyka kredytowego, dlatego wartość godziwa brutto kontraktów równa się wartości netto.

Bank ustala wartości ekwiwalentu bilansowego transakcji pozabilansowych narażonych na ryzyko kontrahenta korzystając z metody wyceny rynkowej zgodnie z Częścią Trzecią Tytuł II Rozdział 6 Sekcja 3 art. 274 Rozporządzenia 575/2013. Ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowej oblicza się jako sumę kosztu zastąpienia i przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej. Za koszt zastąpienia przyjmuje się wartość rynkową

danej transakcji - gdy jest ona dodatnia lub zero - gdy wyżej wymieniona wartość rynkowa jest ujemna lub równa zero. Przyszłą potencjalną ekspozycję kredytową oblicza się jako iloczyn nominalnej kwoty transakcji pozabilansowej i wagi ryzyka produktu przypisanej tej transakcji.

6.6. Środki służące obliczaniu wartości ekspozycji

W celu ustalania wartości ekspozycji Bank stosuje metodę wyceny rynkowej zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013. Na potrzeby tej metody ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowej oblicza się jako sumę kosztu zastąpienia i przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej. Za koszt zastąpienia przyjmuje się dodatnią wartość rynkową danej transakcji (lub zero, gdy wartość rynkowa jest ujemna). Przyszłą potencjalną ekspozycję kredytową oblicza się jako iloczyn nominalnej kwoty transakcji pozabilansowej i wagi ryzyka produktu przypisanej tej transakcji.

6.7. Wartość referencyjna kredytowych instrumentów pochodnych pełniących funkcję zabezpieczenia oraz rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów ekspozycji kredytowej

Bank nie stosuje zabezpieczających kredytowych instrumentów pochodnych.

6.8. Kwoty referencyjne kredytowych transakcji pochodnych, podzielonych na takie, które służą celom związanym z własnym portfelem kredytowym Banku, oraz takie, które wykorzystuje się przy działalności pośredniczącej, w tym rozkład stosowanych kredytowych produktów pochodnych, w dalszym podziale według ochrony nabytej i sprzedanej w ramach każdej grupy produktów

Bank nie stosuje zabezpieczających kredytowych instrumentów pochodnych.

6.9. Oszacowanie współczynnika α pod warunkiem uzyskania przez Bank stosownego zezwolenia właściwych organów

Bank nie przeprowadza oszacowań współczynnika α .

7. Bufory kapitałowe

7.1. Rozkład geograficzny ekspozycji kredytowych instytucji mający znaczenie dla obliczania jej bufora antycyklicznego oraz kwota właściwego dla instytucji bufora antycyklicznego

Bank prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, stąd według stanu na datę sporządzania niniejszego raportu na ekspozycję Banku został nałożony bufor antycykliczny w wysokości 0%.

7.2. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Bank nie został określony jako globalna instytucja o znaczeniu systemowym.

8. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

8.1. Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych tracą wartość, a strata z tytułu utraty wartości jest poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości, wynikające z jednego lub więcej zdarzeń, mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę mają wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne, wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Do obiektywnych dowodów utraty wartości należą, np. znaczące trudności finansowe dłużnika, niespłacenie lub zaleganie ze spłacaniem odsetek lub nominału, wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika, obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Przesłanki utraty wartości znaczących indywidualnie ekspozycji kredytowych podzielone są na dwie grupy:

1) Ilościowe (obligatoryjne):

- a) opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 90 dni,
- b) w przypadku sektora rządowego i samorządowego opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 30 dni.

2) Jakościowe:

- a) wypowiedzenie umowy kredytowej/pożyczki,
- b) wniosek (w tym wniosek banku) o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, likwidacyjnego, upadłościowego lub naprawczego wobec kontrahenta (dłużnika),
- c) restrukturyzacja zadłużenia,
- d) umorzenie części kredytu/pożyczki, układ, ugoda,
- e) kwestionowanie bilansowej ekspozycji kredytowej przez kontrahenta na drodze postępowania sądowego,
- f) nieznane miejsca pobytu i nieujawniony majątek kontrahenta,
- g) uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego, bankructwie lub innej reorganizacji finansowej kontrahenta,
- h) znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej, wskazujące na znaczące trudności finansowe kontrahenta tj. nadanie przez program „Analizator Kredytowy Monitoring” ratingu (R)8, (R)9 lub (R)10, nadanie przez program „Analizator Kredytowy” ratingu F5 lub F6 (w przypadku JST), nadanie dla spółdzielni mieszkaniowej ratingu klienta DV lub DVI, nadanie negatywnej oceny dłużnika przez arkusz EWK_PKF oraz nadanie przez Arkusz oceny wspólnoty mieszkaniowej ocena zła, z uwzględnieniem zasad określonych w Procedurze wewnętrznej – „Monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych i instytucjonalnych w Banku Pocztowym S.A.” (na podstawie przeprowadzanej oceny sytuacji finansowej dokonanej w ramach monitorowania

ekspozycji kredytowej), skutkujące zmianą klasyfikacji ekspozycji kredytowej, zgodnie z „Zasadami monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych i instytucjonalnych”,

- i) zanik aktywnego rynku na daną bilansową ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe, w przypadku gdy z uwagi na znaczne pogorszenie sytuacji finansowej emitenta (ewentualne bankructwo), płynność obrotu tymi aktywami jest na tyle niska, że wiarygodne ustalenie ceny aktywów nie jest możliwe, z uwzględnieniem zapisów „Zasad wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej”,
- j) ekspozycja klasyfikowana jest do grupy „zagrożone” (tj. kategorie ryzyka „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”), zgodnie z „Zasadami monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych i instytucjonalnych” – w przypadku wszystkich kategorii ekspozycji poza kredytami detalicznymi zabezpieczonymi hipotecznie. Natomiast w przypadku kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie przesłankę utraty wartości stanowi jedynie klasyfikacja do kategorii „stracone (nie stanowi jej klasyfikacja do pozostałych kategorii ryzyka w grupie „zagrożone”). Dodatkowo przesłanka wynikająca z sytuacji PSR nie ma zastosowania do transakcji zrestrukturyzowanych z uwagi na odmienny okres kwarantanny,
- k) uzyskanie informacji o zdarzeniu mogącym mieć wpływ na przewidywane przepływy pieniężne.

Natomiast przesłanki utraty wartości dla ekspozycji kredytowych nieznaczących indywidualnie ocenianych w ujęciu grupowym są następujące:

1) Ilościowe (mieralne):

- a) opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 90 dni,
- b) wypowiedzenie umowy kredytu/pożyczki,
- c) ekspozycja ma charakter wyłudzenia (fraud),
- d) ekspozycja podlega restrukturyzacji,
- e) status ekspozycji w windykacji,
- f) uzyskanie informacji o znaczących trudnościach finansowych klienta, np.:
 - i. wszczęciu postępowania upadłościowego lub bankructwie klienta,
 - ii. problemach finansowych klienta detalicznego (utrata pracy, obniżenie dochodów, wzrost zadłużenia, niespłacanie zadłużenia w innych bankach),
 - iii. wszczęciu postępowania egzekucyjnego wobec kontrahenta,
 - iv. znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej, wskazujące na znaczące trudności finansowe kontrahenta tj. nadanie przez program „Analizator Kredytowy Monitoring” ratingu (R)8, (R)9 lub (R)10, nadanie przez program „Analizator Kredytowy” ratingu F5 lub F6 (w przypadku JST), nadanie dla spółdzielni mieszkaniowej ratingu klienta DV lub DVI, nadanie negatywnej oceny dłużnika przez arkusz EWK_PKF oraz nadanie przez Arkusz oceny wspólnoty mieszkaniowej *ocena zła*, z uwzględnieniem zasad określonych w Procedurze wewnętrznej – „Monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych

i instytucjonalnych w Banku Pocztowym S.A.” (na podstawie przeprowadzanej oceny sytuacji finansowej dokonanej w ramach monitorowania ekspozycji kredytowej), skutkujące zmianą klasyfikacji ekspozycji kredytowej, zgodnie z „Zasadami monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych i instytucjonalnych”,

- g) ekspozycja klasyfikowana jest do grupy „zagrożone” (tj. kategorie ryzyka „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”), zgodnie z „Zasadami monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych i instytucjonalnych” – w przypadku wszystkich kategorii ekspozycji poza kredytami detalicznymi zabezpieczonymi hipotecznie. Natomiast w przypadku kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie przesłankę utraty wartości stanowi jedynie klasyfikacja do kategorii „stracone” (nie stanowi jej klasyfikacja do pozostałych kategorii ryzyka w grupie „zagrożone”). Dodatkowo przesłanka wynikająca z sytuacji PSR nie ma zastosowania do transakcji zrestrukturyzowanych.
- h) uzyskanie przez Bank informacji o zdarzeniu mogącym mieć wpływ na przewidywane przepływy pieniężne.

2) Jakościowe (czynniki podlegające ocenie eksperckiej):

- a) zanik aktywnego rynku na wybraną grupę ekspozycji kredytowych ze względu na trudności finansowe kontrahentów (np. znaczne pogorszenie sytuacji finansowej emitentów, spowodowało spadek obrotu wybranymi rodzajami aktywów, skutkujący brakiem możliwości wiarygodnego ustalenia ceny aktywów)
- b) obserwowane dane wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą bilansowych ekspozycji kredytowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy, w tym:
- i. negatywne zmiany statusu płatności kontrahentów w grupie (np. zwiększona ilość opóźnionych płatności lub zwiększona liczba posiadaczy kart kredytowych, którzy osiągnęli limit kredytowy i spłacają miesięczną kwotę minimalną), lub
 - ii. krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem ekspozycji kredytowych w grupie (np. wzrost wskaźnika bezrobocia w obszarze geograficznym kontrahenta, w przypadku kredytów hipotecznych spadek cen nieruchomości w danym regionie, niekorzystne zmiany w kondycji branży, która dotyczy kontrahentów w grupie).

Utrzymujące się w 2 kolejnych okresach monitorowania sygnały wczesnego ostrzegania - SWO (z wyłączeniem sezonowości i zdarzeń o charakterze jednorazowym), określone w „Zasadach monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych i instytucjonalnych w Banku Pocztowym S.A.” oraz Procedurze wewnętrznej – „Monitorowania i klasyfikacja ekspozycji kredytowych wobec klientów detalicznych i instytucjonalnych w Banku Pocztowym S.A.”, wraz z innymi dostępnymi informacjami mogą stanowić obiektywny dowód (przesłankę) utraty wartości.

8.2. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Ekspozycje kredytowe podlegają pomiarowi utraty wartości w ujęciu indywidualnym w celu wyznaczenia odpisów aktualizujących.

Na potrzeby dokonania pomiaru utraty wartości w ujęciu indywidualnym dla każdej ekspozycji kredytowej szacowana jest oddzielnie bieżąca wartość oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (odzysku) z tej ekspozycji.

W celu lepszego odzwierciedlenia niepewności dotyczącej źródła, wielkości oraz terminu przyszłych przepływów pieniężnych Bank stosuje metodę scenariuszową, zgodnie z którą bieżąca wartość oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (odzysku) z danej ekspozycji podlegającej ocenie indywidualnej szacowana jest jako średnia ważona kwota zdyskontowanych odzysków z poszczególnych scenariuszy realizacji przyszłych przepływów pieniężnych, przy czym wagami są prawdopodobieństwa realizacji tych scenariuszy.

Przyszłe przepływy pieniężne oczekiwane dla poszczególnych scenariuszy, w celu doprowadzenia do wartości bieżącej, dyskontuje się:

- pierwotną (tj. ustaloną przy początkowym ujęciu ekspozycji) efektywną stopą procentową dla ekspozycji o stałej stopie procentowej,
- bieżącą (tj. wynikającą z aktualnego harmonogramu spłaty) efektywną stopą procentową, ustaloną zgodnie z umową, dla ekspozycji o zmiennej stopie procentowej.

W ramach analizy scenariuszowej Bank uwzględnia następujące scenariusze, które w ocenie Banku odzwierciedlają wszystkie możliwe drogi odzyskania przez Bank wierzytelności zgodnie z istniejącymi w Banku procesami:

- 1) Realizacja postanowień umowy – scenariusz ten zakłada spłatę wszystkich należnych kwot i kontynuację dobrowolnych spłat należności przez klienta zgodnie z postanowieniami pierwotnie zawartej umowy kredytowej, w związku z czym źródłem odzysku ekspozycji kredytowej jest spłata należności wymagalnych, jeżeli występują, oraz dalsze regularne spłaty kapitału, odsetek i prowizji wynikające z umownego harmonogramu spłat.
- 2) Restrukturyzacja – scenariusz ten przewiduje zawarcie z klientem umowy restrukturyzacyjnej (pod tym pojęciem rozumie się również aneks restrukturyzacyjny, porozumienie lub inny podpisany dokument zawierający nowy harmonogram spłat) oraz zakłada, że dobrowolne spłaty należności będą kontynuowane przez klienta zgodnie z ustalonymi nowymi warunkami ugody, w związku z czym źródłem odzysku ekspozycji kredytowej są regularne spłaty kapitału, odsetek i prowizji wynikające ze zmodyfikowanego harmonogramu spłat.
- 3) Windykacja w drodze egzekucji dobrowolnej – scenariusz ten zakłada brak kontynuacji regularnych spłat należności wynikających z umowy kredytowej, w związku z czym źródłem odzysku ekspozycji kredytowej jest zaspokojenie się Banku z ustanowionych zabezpieczeń poprzez ich polubowną realizację/sprzedaż (np. realizację gwarancji, dobrowolną sprzedaż zabezpieczeń i zwrot należności przez klienta, przejęcie i sprzedaż zabezpieczeń przez Bank) oraz ewentualne dobrowolne spłaty należności przez klienta pochodzące ze źródeł innych niż ustanowione zabezpieczenia (np. ze sprzedaży aktywów nie będących zabezpieczeniem danej ekspozycji, spłaty w ramach zawartej z klientem ugody/ porozumienia).

- 4) Windykacja w drodze egzekucji przymusowej – scenariusz ten zakłada brak kontynuacji regularnych spłat należności, w związku z czym źródłem odzysku ekspozycji kredytowej jest zaspokojenie się Banku w drodze egzekucji przymusowej wobec dłużnika głównego i/lub poręczycieli (w szczególności poprzez licytacje komornicze ustanowionych zabezpieczeń).
- 5) Scenariusze niestandardowe – obejmują wszystkie przypadki nie mieszczące się w opisanych w pkt 1 – 4, np. upadłość układowa, upadłość likwidacyjna, ugoda w trakcie windykacji przymusowej.

Należności od innych banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom

W przypadku należności od innych banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom, wycenianych według zamortyzowanego kosztu, w pierwszej kolejności Bank rozważa, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także łącznie w przypadku aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. W przypadku stwierdzenia, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, składnik ten jest włączany do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie oceniany pod względem utraty wartości. Aktywa oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Bank dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku rezerw i kwota straty ujmowana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej, użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości. Kredyty wraz z dotyczącymi ich odpisami z tytułu utraty wartości są spisywane w momencie, gdy brak jest realnych perspektyw przyszłych odzysków oraz wszystkie zabezpieczenia zostały zrealizowane i przeniesione na rzecz Banku. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zwiększyła się bądź zmniejszyła z powodu zdarzenia, które miało miejsce po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu zwiększa się bądź zmniejsza poprzez skorygowanie rachunku rezerw.

Wartość bieżąca oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych jest ustalana przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla danego instrumentu finansowego. Jeżeli pożyczka bądź należność mają przypisaną zmienną stopę procentową, to stopa dyskontowa dla wyceny utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową. Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych, związanych z zabezpieczonym zastawem składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe grupowane są według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania, zgodnie z warunkami umowy, np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego lub procesu oceniania według przyjętej skali, z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, obszaru geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych, tak, aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie. Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych, dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Metodologia i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Należności z tytułu kredytów preferencyjnych, udzielonych w ramach rządowego programu "Rodzina na swoim" (w przypadku których preferencyjność polega na tym, iż część należnych Bankowi odsetek, w okresie pierwszych ośmiu lat spłaty pokrywana jest przez Skarb Państwa – dopłaty do oprocentowania realizowane są przez Bank Gospodarstwa Krajowego), rozpoznawane są w momencie udzielenia kredytu w wysokości wypłaconych środków, a należności od Banku Gospodarstwa Krajowego są ujmowane w momencie wymagalności części odsetkowej raty, po spełnieniu przez kredytobiorcę warunku zapłaty części kapitałowej rat. Przychody odsetkowe z tytułu powyższych kredytów otrzymywane od klientów oraz od Banku Gospodarstwa Krajowego prezentowane są łącznie jako przychody odsetkowe od kredytów na nieruchomości od osób fizycznych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

W przypadku aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, na każdy dzień bilansowy Bank indywidualnie ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się, a kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

W przypadku inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, do obiektywnych dowodów utraty wartości zalicza się znaczący bądź utrzymujący się spadek wartości godziwej składnika aktywów finansowych poniżej kosztu.

Jeżeli nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, to skumulowane straty – będące różnicą pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszone o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat – wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat. Wzrost ich wartości godziwej po ujęciu straty z tytułu utraty wartości ujmowany jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach.

W przypadku instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych, odbywa się na takich samych zasadach, jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej, użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

8.3. Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnia kwota ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji

W tabeli poniżej przedstawiono całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji z podziałem na różne kategorie w 2016 roku.

Tabela 8 – Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego oraz średnia kwota ekspozycji z podziałem na różne kategorie w 2016 roku (w tys. zł)

Klasy ekspozycji	Łączna kwota ekspozycji bilansowych	Średnia kwota ekspozycji bilansowych w danym okresie
Rządy i banki centralne	1 549 576	1 670 580
Samorządy terytorialne i władze lokalne	202 809	231 477
Instytucje-banki	54 884	72 025
Przedsiębiorcy	391 357	338 111
Detaliczne	2 012 610	1 981 964
Zabezpieczone na nieruchomościach	2 325 391	2 495 248
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	234 231	264 228
Ekspozycje kapitałowe	9 983	13 228
Wkład do funduszu kontrahenta centralnego	3 606	3 124
Pozostałe	168 944	161 593
Razem	6 953 391	7 231 578

8.4. Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana, ponieważ Bank prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie należy zaznaczyć, że wartość zaangażowania z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom w poszczególnych województwach prezentowana jest w Sprawozdaniu finansowym Banku Pocztowego S.A. za rok 2016.

8.5. Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

W tabeli poniżej zaprezentowano wartość ekspozycji kredytów i pożyczek udzielonych klientom w podziale na typ kontrahenta i klasę ekspozycji według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Tabela 9 – Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość bilansowa netto) według typu kontrahenta i klas według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Typ klienta	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji
Banki	Instytucje-banki	220 602
	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	98 027
Sektor budżetowy	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 451 549
	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych lub władz lokalnych	202 809
Osoby fizyczne	Ekspozycje detaliczne	1 999 403
	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	823 409
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	128 246
Przedsiębiorstwa	Ekspozycje detaliczne, w tym:	13 207
	<i>Ekspozycje wobec MSP</i>	13 207
	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach, w tym:	3 009
	<i>Ekspozycje wobec MSP</i>	861
	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, w tym:	391 357
	<i>Ekspozycje wobec MSP</i>	21 899
	Ekspozycje kapitałowe	4 019
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	58 810
Kontrahent centralny	Wkład do funduszu kontrahenta centralnego	3 606
Pozostałe aktywa	Inne pozycje	1 555 338
Razem		6 953 391

8.6. Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

W tabeli poniżej zaprezentowano zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich klas ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2016 roku.

Tabela 10 – Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji (wartość bilansowa netto) w podziale na terminy zapadalności według stanu na 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Klasa ekspozycji	Po terminie zapadalności	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Bez terminu zapadalności (*)	Razem
Rządy i banki centralne	0	92 988	0	0	0	0	1 456 588	1 549 576
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0	0	0	7 228	86 677	108 904	0	202 809
Instytucje-banki	0	0	0	10 036	30 159	8 989	5 700	54 884
Przedsiębiorcy	0	5	20	3 878	37 110	349 966	378	391 357
Detaliczne	32	553	3 531	46 222	490 700	1 448 520	23 052	2 012 610
Zabezpieczone na nieruchomościach	0	14	77	286	19 122	2 305 892	0	2 325 391
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	167 728	6 279	3 356	3 807	5 103	47 707	251	234 231
Ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0	0	0	9 983	9 983
Wkład do funduszu kontrahenta centralnego	0	557	0	1 001	0	2 048	0	3 606
Pozostałe	0	0	0	0	0	0	168 944	168 944
Razem	167 760	100 396	6 984	72 458	668 871	4 272 026	1 664 895	6 953 391

*w tym ekspozycje w formie papierów wartościowych

8.7. Ekspozycje o utraconej wartości i ekspozycje przeterminowane

W tabeli poniżej przedstawiono wartość ekspozycji kredytów i pożyczek udzielonych klientom w podziale na kredyty z rozpoznaną utratą wartości oraz kredyty przeterminowane bez przesłanki utraty wartości.

Tabela 11 – Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość bilansowa brutto) w podziale na kredyty z rozpoznaną utratą wartości oraz kredyty przeterminowane bez przesłanki utraty wartości (w tys. zł)

Typy kontrahentów	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
	Z rozpoznaną utratą wartości	Przeterminowane bez przesłanki utraty wartości
Osoby fizyczne	402 338	217 969
Klienci instytucjonalni	83 909	3 331
Jednostki samorządu terytorialnego	0	0
Razem	486 247	221 300

8.8. Korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

W poniższej tabeli przedstawiono wartość odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości dla kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz dla kredytów bez rozpoznanej utraty wartości (IBNR).

Tabela 12 – Wartość odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości dla kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz dla kredytów bez rozpoznanej utraty wartości IBNR (w tys. zł)

Typy kontrahentów	Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	
	Z rozpoznaną utratą wartości	Bez rozpoznanej utraty wartości
Osoby fizyczne	235 392	36 659
Klienci instytucjonalni	44 454	1 270
Jednostki samorządu terytorialnego	0	38
Razem	279 846	37 967

8.9. Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycje przeterminowane, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana, ponieważ Bank prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

8.10. Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, przedstawione oddzielnie. Informacje te obejmują:

Tabela poniżej przedstawia zmiany wartości odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości dla kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz dla kredytów bez rozpoznanej utraty wartości w 2016 roku.

Zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 roku uzupełniającym Rozporządzenie 575/2013, Bank do ustalenia wartości ekspozycji przyjmuje tylko te korekty z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, w wyniku których obniżony został kapitał podstawowy Tier I. Tymczasem w poniższej tabeli zostały zaprezentowane wszystkie zmiany stanu odpisów, które miały miejsce w 2016 roku.

Tabela 13 – Wartość odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości dla kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz dla kredytów bez rozpoznanej utraty wartości w 2016 roku (w tys. zł)

Opis	Wartość
Stan odpisów aktualizujących na dzień 1 stycznia 2016 roku	229 607
Utworzone w okresie	127 424
Rozwiązane w okresie	-26 770
Odpisy wykorzystane	-12 448
Stan odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2016 roku	317 813

9. Aktywa wolne od obciążeń

Dla celów niniejszych ujawnień aktywa uznaje się za obciążone, jeżeli są one przedmiotem zastawu lub jakiegokolwiek umowy mającej na celu ochronę, zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej danej transakcji, z której zakresu nie mogą zostać swobodnie wycofane.

Według stanu na 31 grudnia 2016 roku Bank zabezpieczał aktywami zobowiązania z następujących tytułów:

- transakcje związane z finansowaniem,
- Fundusz Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- zabezpieczenie transakcji na instrumentach pochodnych,
- zabezpieczenie przekazane systemom rozliczeniowym, kontrahentom centralnym i innym instytucjom jako warunek dostępu do usługi.

Tabela 14 – Poniższa tabela przedstawia aktywa obciążone według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych
Kredyty na żądanie	3 616	62 138
Instrumenty udziałowe	4 019	0
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	38 170	1 462 563
wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	38 170	1 413 379
wyemitowane przez instytucje finansowe	0	49 184
wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	0	0
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	0	5 169 831
Inne aktywa	0	212 574
Aktywa instytucji sprawozdającej	45 805	6 907 106

10. Korzystanie z ECAI

10.1. Nazwy wyznaczonych ECAI i agencji kredytów eksportowych oraz przyczyny ewentualnych zmian

Bank, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi dotyczącymi ustalania i zarządzania limitami zaangażowania finansowego wobec banków krajowych i zagranicznych oraz instytucji kredytowych, wykorzystuje rating zewnętrzny agencji ratingowych Fitch, Moody's i Standard & Poor's.

10.2. Kategorie ekspozycji, do których stosuje się poszczególne ECAI lub agencje kredytów eksportowych

Bank stosuje oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez zewnętrzne instytucje wiarygodności kredytowej w stosunku do ekspozycji wobec instytucji.

10.3. Opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny kredytowej emitenta i oceny kredytowej emisji do pozycji nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Bank, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi dotyczącymi zasad ustalania i zarządzania limitami zaangażowania finansowego wobec banków oraz instytucji kredytowych, wyznacza stopień jakości kredytowej, od którego uzależniona jest wysokość zaangażowania finansowego Banku. Stopień jakości kredytowej wyznaczany jest w oparciu o nadany długoterminowy rating kredytowy agencji ratingowych dla danego banku (emitenta). Ocena kontrahenta przeprowadzana jest zgodnie z kryteriami zamieszczonymi z poniższej tabeli:

Tabela 15 – Mapowanie ocen wiarygodności kredytowej do stopni jakości kredytowej

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA-	Aaa do Aa3	AAA do AA-
2	A+ do A-	A1 do A3	A+ do A-
3	BBB+ do BBB-	Baa1 do Baa3	BBB+ do BBB-
4	BB+ do BB-	Ba1 do Ba3	BB+ do BB-

10.4. Wartości ekspozycji oraz wartości ekspozycji po ograniczeniu ryzyka kredytowego związane z każdym stopniem jakości kredytowej określonym w części trzeciej tytuł II rozdział 2, a także kwoty pomniejszające fundusze własne.

W tabeli poniżej zaprezentowano wartość ekspozycji dla poszczególnych stopni jakości kredytowej przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Tabela 16 – Wartość ekspozycji dla poszczególnych stopni jakości kredytowej przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Stopień jakości kredytowej	Ekspozycje netto przed zastosowaniem technik CRM	Ekspozycje netto po zastosowaniu technik CRM
2	1 004	1 004

11. Ryzyko płynności

Szczegółowe informacje na temat ryzyka płynności zaprezentowane zostały w ramach następujących dokumentów ujawnianych przez Bank:

- Bank Poczty S.A. - Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku,
- Bank Poczty S.A. - Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Pocztowego S.A. w 2016 roku.

12. Ekspozycje na ryzyko rynkowe

Szczegółowe informacje na temat ryzyka rynkowego zaprezentowane zostały w ramach następujących dokumentów ujawnianych przez Bank:

- Bank Poczty S.A. - Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku,
- Bank Poczty S.A. - Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Pocztowego S.A. w 2016 roku.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego (walutowego i ryzyka pozycji) wyniosła 0 zł.

13. Ryzyko operacyjne

13.1. Metody oceny wymogów w zakresie funduszy własnych dla ryzyka operacyjnego

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę standardową, o której mowa w Tytule III Części III Rozporządzenia 575/2013.

13.2. Wymogi informacyjne na temat podejścia do ryzyka operacyjnego zgodnie z rekomendacją 17 Rekomendacji M

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank wykorzystuje dobre praktyki rynkowe, w tym w szczególności praktyki wynikające z zapisów Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach.

Poniższa tabela prezentuje sumy wartości potencjalnych i rzeczywistych strat brutto w 2016 roku w podziale na kategorie zdarzeń.

Tabela 17 – Suma wartości potencjalnych i rzeczywistych strat brutto w 2016 roku (w tys. zł)

Suma wartości potencjalnych i rzeczywistych strat brutto	Wartość*
Oszustwo wewnętrzne	33
Oszustwo zewnętrzne	171
Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	334
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	10 509
Uszkodzenia aktywów	83
Zakłócenia działalności i błędy systemów	893
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	1 217

* Zaprezentowane kwoty strat nie uwzględniają strat z tytułu ryzyka operacyjnego powiązanych z ryzykiem kredytowym

Bank stosuje konserwatywne podejście do rejestracji zdarzeń i w bazach ryzyka operacyjnego zbiera również informacje dotyczące zdarzeń ryzyka operacyjnego powiązanych z ryzykiem kredytowym, w tym np. informacje na temat przypadków podania nieprawdy w dokumentach wymaganych do udzielenia kredytu. Łączna kwota straty brutto z tytułu tego rodzaju zdarzeń zarejestrowanych w 2016 roku w bazach wewnętrznych dotyczących ryzyka operacyjnego wyniosła 4 796,7 tys. zł.

Opis najistotniejszych zdarzeń ryzyka operacyjnego, na które Bank utworzył rezerwy

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2015 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („Prezes UOKiK”) wszczął postępowanie dotyczące ustalenia, czy zostały naruszone zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejmowaniem przez Bank działań polegających na:

- niezamieszczaniu w wiadomościach przesyłanych do konsumentów związanych z jednostronną zmianą postanowień „Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunku dla osób fizycznych w Banku Pocztowym S.A.” oraz „Taryfy opłat i prowizji bankowych stosowanych przez Bank Pocztowy S.A. dla Klientów detalicznych” istotnych informacji umożliwiających ustalenie przez konsumentów dopuszczalności wprowadzenia proponowanych zmian, tj. niewskazanie umownej podstawy prawnej umożliwiającej dokonanie tych zmian oraz czynników (okoliczności faktycznych), które spowodowały tę zmianę,

- pobieraniu przez Bank opłaty za przesyłanie posiadaczowi raz w miesiącu wyciągu z rachunku z informacją o zmianach stanu rachunku i ustaleniem salda, bez uzyskania przez Bank zgody na inny sposób informowania o zmianach stanu rachunku i ustaleniem salda, co może być uznane za niezgodne z art. 728 § 2 Kodeksu Cywilnego.

Na dzień sporządzenia niniejszego raportu postępowanie w sprawie nie zakończyło się. Bank oszacował ryzyko związane z tym postępowaniem i tworzy rezerwę na potencjalne zobowiązania z tego tytułu, która na 31 grudnia 2016 roku wyniosła 10 130 tys. zł.

Bank prowadzi szereg inicjatyw, które mają na celu określenie rodzaju i wielkości zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym, na które narażony jest Bank oraz podejmuje działania w celu ograniczenia występowania tych zagrożeń w przyszłości.

Działania zaradcze podejmowane przez Bank w celu ograniczenia poziomu ryzyka operacyjnego

Działania zaradcze podejmowane przez Bank w 2016 roku, które miały na celu ograniczenie poziomu ryzyka operacyjnego, obejmowały między innymi:

- Wzmocnienie i rozwijanie systemowych rozwiązań antyfraudowych do identyfikacji fraudów kredytowych oraz transakcyjnych,
- Sukcesywne wdrażanie mechanizmów kontrolnych w procesach obsługi klientów Banku, które dodatkowo mają podnosić poziom bezpieczeństwa,
- Dalsza integracja systemu kontroli sieci sprzedaży z rozwiązaniami antyfraudowymi i szkoleniowymi,
- Współpraca Banku i Poczty Polskiej S.A. w zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego,
- Wdrożenie rozwiązań podnoszących poziom bezpieczeństwa teleinformatycznego Banku,
- Uszczelnianie polityk i rozwiązań dot. bezpieczeństwa informacji prawnie chronionych.

14. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji kapitałowej, która nie została uwzględniona w portfelu handlowym według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Tabela 18 – Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Rodzaj ekspozycji kapitałowej	Wartość bilansowa
Akcje	4 019

Ekspozycje te prezentowane są w pozycji „Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży” w wartości bilansowej 4 019 tys. zł i obejmują akcje SWIFT oraz akcje uprzywilejowane serii C zamienne na akcje zwykłe serii A Visa Inc.

15. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

Szczegółowe informacje na temat ekspozycji na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym zaprezentowane zostały w ramach następujących dokumentów ujawnianych przez Bank:

- Bank Pocztowy S.A. - Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku,
- Bank Pocztowy S.A. - Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Pocztowego S.A. w 2016 roku.

16. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne

Nie dotyczy Banku.

17. Polityka w zakresie wynagrodzeń

17.1. Informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, a także liczby posiedzeń organizowanych w danym roku obrachunkowym przez organ zarządzający pełniący nadzór nad wynagrodzeniami, w tym – w stosownych przypadkach – informacje na temat składu i zakresu zadań komisji ds. wynagrodzeń, konsultanta zewnętrznego, z którego usług skorzystano przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń oraz roli odpowiednich zainteresowanych stron

W ramach dostosowania do wymogów Uchwały KNF 258/2011 w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń, Bank dokonał zmiany Statutu Banku, polegającej na dodaniu zapisów rozszerzających kompetencje Rady Nadzorczej w zakresie zatwierdzania ogólnych zasad polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku oraz dokonywania przeglądu tych zasad.

Zgodnie ze zmienionym Statutem Banku, Rada Nadzorcza może powołać spośród swoich członków Komitet Wynagrodzeń i uchwalić jego regulamin. Do zadań Komitetu Wynagrodzeń należy w szczególności:

- monitorowanie i nadzorowanie obszaru kadrowego i płacowego Banku,
- wydawanie opinii na temat polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

W związku z tym, że Bank nie spełnia kryteriów określonych w § 6 ust. 4 Uchwały KNF 258/2011, w Banku nie został powołany Komitet Wynagrodzeń, rolę komitetu pełni Rada Nadzorcza.

Do procesu opracowywania Polityki zmiennych składników wynagrodzeń zaangażowano konsultanta zewnętrznego, pełniącego funkcję doradcą w zakresie dostosowania przepisów Uchwały KNF 258/2011 w Banku oraz Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) NR 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

Wytyczne określające sposób wyłonienia stanowisk, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku oraz mogą podlegać wymogom w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń zostały opracowane na podstawie wewnętrznych dokumentów Banku. Niniejsze wytyczne stanowiły podstawę dokonania analizy, w wyniku której

powstała lista stanowisk kierowniczych (dalej „Osób Uprawnionych”) objętych „Polityką zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Pocztowym S.A.” (dalej „Polityka”).

Głównym kryterium przyjętym na potrzeby wyłonienia Osób Uprawnionych jest zaangażowanie poszczególnych stanowisk oraz zakres ich odpowiedzialności w procesie podejmowania decyzji, które mają wpływ na poziom ryzyka po uwzględnieniu funkcjonujących w Banku mechanizmów kontrolnych.

W procesie ustalania listy stanowisk kierowniczych, przeanalizowano rolę oraz zakres odpowiedzialności osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, o których mowa w § 28 Uchwały KNF 258/2011, w świetle kluczowych rodzajów ryzyka występujących w Banku, w szczególności:

- ryzyka kredytowego,
- ryzyka strategicznego Banku, czynników rynkowych, ryzyka wypracowania przez Bank wyników określonych w planie finansowym oraz ryzyka płynności Banku,
- ryzyka operacyjnego związanego z transakcjami skarbowymi oraz
- innych ryzyk operacyjnych, w tym dotyczących zgodności z wewnętrznymi procedurami oraz obowiązującymi regulacjami prawa.

Ponad to, przeprowadzono proces identyfikacji „Risk Takers” – Osoby Uprawnione uwzględniając wytyczne Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) NR 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji. Proces był niezależny od wcześniejszej identyfikacji stanowisk kierowniczych przeprowadzonej przez Bank (bazującej na Uchwale 258/2011 KNF). Opierał się o wypracowaną od podstaw metodykę (bazującą na EBA RTS) i nie odnosił się w żaden sposób do wcześniej wypracowanej listy stanowisk kierowniczych.

W wyniku analizy wyselekcjonowana została docelowa lista stanowisk kierowniczych zakwalifikowanych jako osoby uprawnione objęte przepisami „Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Pocztowym S.A.”.

W procesie decyzyjnym przy opracowaniu Polityki biorą udział następujące organy:

- Zarząd Banku, który odpowiada za opracowanie oraz przyjęcie Polityki,
- Rada Nadzorcza, która zatwierdza Politykę oraz dokonuje co najmniej raz w roku jej przeglądu.

Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła „Ogólne zasady polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Pocztowym S.A.” oraz stanowiącą ich uszczegółowienie Politykę.

Wynagrodzenie Zmienne Osób Uprawnionych zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi jest opiniowane i monitorowane przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza jednocześnie zarekomendowała, aby obowiązkiem wdrożenia polityki zmiennych składników wynagrodzeń były objęte również podmioty zależne, a zapisy niniejszych polityk powinny być spójne z zapisami „Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Pocztowym S.A.”.

W 2016 roku odbyły się trzy posiedzenia Rady Nadzorczej Banku, podczas których realizowane były zadania wynikające z pełnienia przez Radę Nadzorczą roli Komitetu ds. Wynagrodzeń. W ramach posiedzeń Rada Nadzorcza wydawała opinie w zakresie wynagrodzenia zmiennego osób objętych Polityką, zatwierdziła zmiany wprowadzone do Polityki, polegające na obniżeniu progu kwalifikującego ustaleniu kwoty wynagrodzenia zmiennego, adekwatnie ustalonej do poziomu wynagrodzenia w Banku, po przekroczeniu, której następuje obniżenie progu kwalifikującego poziom wynagrodzenia zmiennego i do zmiany proporcji wypłaty kwoty odroczonej z 40% do 60 %. Rada Nadzorcza Banku Pocztowego S.A., w 2016 roku dokonała przeglądu i przygotowała Raport na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w instytucji nadzorowanej.

Rada Nadzorcza . pozytywnie oceniła funkcjonowanie polityki wynagradzania w Banku, jej zgodność i zasadność z wymogami określonymi w § 27 ust. 2 Uchwały 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

17.2. Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami

Zmienna część wynagrodzenia uzależniona jest od osiągniętych indywidualnych wyników pracownika. Naliczenie wysokości wynagrodzenia zmiennego przeprowadzane jest zgodnie z „Zasadami premiowania kadry menedżerskiej Banku Pocztowego S.A.” wg metodologii ZPC (Zarządzanie Przez Cele).

Rozliczenie indywidualnych celów dla kadry menedżerskiej wg wskaźników stosowanych w metodologii ZPC pozwala określić poziom realizacji celów oraz ocenić, w jaki sposób ich realizacja przyczyniła się do wytworzenia wartości dodanej dla Banku. Przeprowadzane jest ono po zakończeniu roku kalendarzowego.

W celu spełnienia wymogów Uchwały KNF 258/2011, w zakresie wypłaty części wynagrodzenia zmiennego powiązaniu z instrumentem odzwierciedlającym wartość Banku, wykorzystano możliwość zastosowania akcji fantomowych. Rozwiązanie takie zostało zaproponowane ze względu na to, że akcje Banku nie znajdują się w obrocie publicznym i Bank nie przewiduje wypłaty wynagrodzenia pracownikom w postaci akcji lub też opcji na akcje.

Akcje fantomowe, podobnie jak akcje zwykłe, mają zdolność „absorpcji strat”, co uzyskane zostało poprzez powiązanie wartości ww. akcji z wartością Banku. Bank dokonuje wyceny akcji fantomowych na podstawie wartości kapitałów własnych na akcję skorygowanych o kwotę wypłaconej ewentualnej dywidendy lub dywidendy przeznaczonej do wypłaty, w celu usunięcia efektów związanych z wypłaconą dywidendą. Przyjęta metoda zapewnia pełne odzwierciedlenie w wycenie akcji fantomowych skutków finansowych podejmowanych decyzji i wiarygodny pomiar na podstawie zaudytowanych danych finansowych oraz eliminuje wpływ zmian koniunkturalnych na wycenę Banku.

17.3. Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu wynagrodzeń, w tym informacje na temat kryteriów stosowanych przy pomiarze wyników i korekcie o ryzyko, polityki odraczania płatności i kryteriów nabywania uprawnień

W przypadku przyznania Osobom Uprawnionym wynagrodzenia zmiennego, 50% tego wynagrodzenia stanowi niepieniężne wynagrodzenie zmienne i jest ono przyznane w postaci instrumentu finansowego - tzw. akcji fantomowych.

Wartość akcji fantomowych zależy od wyceny akcji fantomowych na dzień ich przyznania, dokonanej w oparciu o wartość kapitałów własnych na akcję skorygowanych o kwotę wypłaconej dywidendy lub dywidendy przeznaczonej do wypłaty. W kolejnych okresach wycena jest przeprowadzana i aktualizowana na podstawie rocznych skonsolidowanych wyników finansowych Grupy, po ich zaudytowaniu i zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie.

Nabycie uprawnień do 40% wynagrodzenia zmiennego, w tym do 20% niepieniężnego wynagrodzenia zmiennego (akcje fantomowe) oraz do 20% pieniężnego wynagrodzenia zmiennego (gotówka), jest odroczone na okres 3 lat.

Po zakończeniu roku kalendarzowego Osoba Uprawniona może nabyć uprawnienie do 1/3 części odroczonego wynagrodzenia zmiennego. Nabycie uprawnień do każdej z odroczonej części wynagrodzenia zmiennego uwzględnia ryzyko Banku i jest uzależnione od:

- wyników Banku w obszarze odpowiedzialności Osoby Uprawnionej; przy czym w celu określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego przyjmowane wyniki Banku uwzględniają koszty ryzyka, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej,
- efektów pracy jednostki organizacyjnej, w której zatrudniona jest osoba objęta Polityką,
- efektów pracy tej osoby; przy czym przy ocenie indywidualnych efektów pracy bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe.

Bank prowadzi elastyczną politykę zmiennych składników wynagrodzeń. Oznacza to, że Bank może podjąć decyzję o nieprzyznawaniu wynagrodzenia zmiennego, nieprzyznawaniu części odroczonego wynagrodzenia zmiennego lub obniżeniu jej wysokości, w szczególności w następujących przypadkach:

- nabycie uprawnień lub wypłata łącznego wynagrodzenia zmiennego osób objętych Polityką jest zmniejszana lub wstrzymywana w sytuacji, o której mowa w art. 142 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe,
- Prezes Zarządu ma prawo wstrzymania uruchomienia funduszu premiewego w przypadku, gdy całkowity wynik na działalności bankowej (WNDB) Banku z uwzględnieniem wyniku z tytułu rezerw wynosi mniej niż 100% wyniku planowanego na dany roczny okres rozliczeniowy,
- Prezes Zarządu może podjąć decyzję o obniżeniu wynagrodzenia zmiennego wynikającego z rozliczenia aż do całkowitego pozbawienia wynagrodzenia zmiennego za dany okres rozliczeniowy w sytuacji, gdy Osoba Uprawniona w okresie podlegającym ocenie:
 - doprowadziła do powstania strat w Banku,
 - dopuściła się istotnych zaniedbań w podstawowych obszarach działalności, za które odpowiada,
 - ciężko naruszyła swoje podstawowe obowiązki pracownicze.

Ocena wyników Banku dla celów przyznania uprawnień do wynagrodzenia zmiennego obejmuje okres trzech lat, co pozwala na uwzględnienie cyklu koniunkturalnego Banku i ryzyka związanego z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą.

W przypadku Osób Uprawnionych zatrudnionych w Banku krócej niż 3 lata, ocena wyników Banku będzie uwzględniała cały okres ich zatrudnienia.

17.4. Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) dyrektywy 36/2013

Całkowite wynagrodzenie jest podzielone na wynagrodzenie stałe oraz wynagrodzenie zmienne. Wynagrodzenie zmienne nie może przekroczyć 50% całkowitego wynagrodzenia.

17.5. Informacje na temat kryteriów dotyczących osiąganych wyników, stanowiących podstawę uprawnień do akcji, opcji na akcje lub zmiennych elementów wynagrodzenia

W przypadku przyznania Osobom Uprawnionym wynagrodzenia zmiennego, 50% tego wynagrodzenia stanowi niepieniężne wynagrodzenie zmienne i jest ono przyznane w postaci instrumentu finansowego - tzw. akcji fantomowych.

Wartość akcji fantomowych zależy od wyceny akcji fantomowych na dzień ich przyznania, dokonanej w oparciu o wartość kapitałów własnych na akcję skorygowanych o kwotę wypłaconej dywidendy lub dywidendy przeznaczonej do wypłaty. W kolejnych okresach wycena jest przeprowadzana i aktualizowana na podstawie rocznych skonsolidowanych wyników finansowych Grupy, po ich zaudytowaniu i zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Nabycie uprawnień do 40% wynagrodzenia zmiennego, w tym do 20% niepieniężnego wynagrodzenia zmiennego (akcje fantomowe) oraz do 20% pieniężnego wynagrodzenia zmiennego (gotówka), jest odroczone na okres 3 lat.

Po zakończeniu roku kalendarzowego Osoba Uprawniona może nabyć uprawnienie do 1/3 części odroczonego wynagrodzenia zmiennego. Nabycie uprawnień do każdej z odroczonych części wynagrodzenia zmiennego uwzględnia ryzyko Banku i jest uzależnione od:

- wyników Banku w obszarze odpowiedzialności Osoby Uprawnionej; przy czym w celu określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego przyjmowane wyniki Banku uwzględniają koszty ryzyka, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej,
- efektów pracy jednostki organizacyjnej, w której zatrudniona jest osoba objęta Polityką,
- efektów pracy tej osoby; przy czym przy ocenie indywidualnych efektów pracy bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe.

Bank prowadzi elastyczną politykę zmiennych składników wynagrodzeń. Oznacza to, że Bank może podjąć decyzję o nieprzyznawaniu wynagrodzenia zmiennego, nieprzyznawaniu części odroczonego wynagrodzenia zmiennego lub obniżeniu jej wysokości, w szczególności w następujących przypadkach:

- nabycie uprawnień lub wypłata łącznego wynagrodzenia zmiennego osób objętych Polityką jest zmniejszana lub wstrzymywana w sytuacji, o której mowa w art. 142 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe,
- Prezes Zarządu ma prawo wstrzymania uruchomienia funduszu premiewego w przypadku, gdy całkowity wynik na działalności bankowej (WNDB) Banku z uwzględnieniem wyniku z tytułu rezerw wynosi mniej niż 100% wyniku planowanego na dany roczny okres rozliczeniowy,
- Prezes Zarządu może podjąć decyzję o obniżeniu wynagrodzenia zmiennego wynikającego z rozliczenia aż do całkowitego pozbawienia wynagrodzenia zmiennego za dany okres rozliczeniowy w sytuacji, gdy Osoba Uprawniona w okresie podlegającym ocenie:
 - doprowadziła do powstania strat w Banku,

- dopuściła się istotnych zaniedbań w podstawowych obszarach działalności, za które odpowiada,
- ciężko naruszyła swoje podstawowe obowiązki pracownicze.

Ocena wyników Banku dla celów przyznania uprawnień do wynagrodzenia zmiennego obejmuje okres trzech lat, co pozwala na uwzględnienie cyklu koniunkturalnego Banku i ryzyka związanego z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą.

W przypadku Osób Uprawnionych zatrudnionych w Banku krócej niż 3 lata, ocena wyników Banku będzie uwzględniała cały okres ich zatrudnienia.

17.6. Główne parametry oraz zasady uzasadnienie wszelkiego rodzaju systemu elementów zmiennych i wszelkich innych świadczeń pieniężnych

Wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku są ustalane zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi, tj. „Regulaminem Wynagradzania Pracowników Banku Pocztowego S.A.” oraz „Zasadami premiowania kadry menedżerskiej Banku Pocztowego S.A.” wg metodologii ZPC.”

Zarządzanie przez cele („ZPC”) to metoda zarządzania polegająca na stawianiu kadrze menedżerskiej, zatrudnionej w Centrali Banku Pocztowego S.A., precyzyjnie zdefiniowanych strategicznych celów, które są przez nich akceptowane, a następnie monitorowane i rozliczane przez ich przełożonych. Część celów postawionych menedżerom do realizacji jest kaskadowana przez nich na podległych im pracowników.

System premiowy wg metodologii ZPC służy przede wszystkim skutecznemu osiągnięciu założonych celów biznesowych oraz podnoszeniu potencjału organizacji do realizacji celów w przyszłości (celów długoterminowych). Stawiając cele menedżerom, Zarząd koncentruje ich działania i zaangażowanie na obszarach kluczowych dla Banku. Wpływa to korzystnie na wyniki i eliminuje działania o mniejszej wartości dla Banku.

System służy również podnoszeniu wydajności pracy i kompetencji pracowników poprzez motywowanie i angażowanie do realizacji tych zadań, które służą realizacji celów strategicznych Banku.

Cele dla kadry kierowniczej w Banku są definiowane na podstawie zatwierdzonej Strategii Banku. Za zdefiniowanie celów strategicznych odpowiada Zarząd Banku.

Na Strategię składają się:

- długofalowa strategia działania Banku,
- priorytety na dany rok budżetowy,
- projekty strategiczne,
- budżet.

Dodatkowymi źródłami definiowania celów mogą być również:

- procedury i zobowiązania wobec instytucji zewnętrznych,
- identyfikowane rodzaje ryzyka,
- zakresy obowiązków,
- plany rozwoju zawodowego pracowników.

Podstawą do przyznania wynagrodzenia zmiennego, w tym do przyznania praw do części odroczonej wynagrodzenia zmiennego, jak również do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego, dla osób objętych Polityką jest:

- ocena stopnia realizacji celów indywidualnych danej osoby, które były zaplanowane na rok będący przedmiotem oceny,
- wyniki finansowe Banku z ostatniego roku obrotowego,
- poziom realizacji budżetu kosztów,
- wynik finansowy/poziom realizacji planów sprzedażowych.

Ocena końcowa realizacji celów określonych w Indywidualnej Liście Celów ma wpływ na wysokość premii otrzymanej przez menedżera.

W przypadku niezgodnienia celów na dany rok, menedżer nie uczestniczy w procesie oceny realizacji celów i nie nabywa prawa do premii.

17.7. Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności przedsiębiorstwa

Tabela poniżej przedstawia informacje dotyczące wysokości wynagrodzeń w Banku z podziałem na linie biznesowe według segmentów działalności.

Tabela 19 - Informacje dotyczące wysokości wynagrodzeń w Banku z podziałem na linie według segmentów działalności (w tys. zł)

Opis	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu
Łączne koszty osobowe brutto wypłacone w 2016 roku (wyn. zasadnicze, premie, pozostałe składniki, narzuty)	75 180	10 153	5 000

17.8. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku

W tabelach poniżej przedstawiono wynagrodzenia zmienne pracowników zajmujących stanowiska kierownicze za 2016 rok, wynagrodzenia zmienne za 2013 rok z odroczoną wypłatą na trzy lata płatne z dołu w równych rocznych ratach oraz kwoty płatności związanych z odprawami.

Tabela 20 – Wynagrodzenie zmienne za 2016 rok (w tys. zł)

Stanowiska kierownicze w Banku Pocztowym S.A.*	Liczba osób	Wynagrodzenie stałe za 2016	Wynagrodzenie zmienne za rok 2016					
			Pieniężne wynagrodzenie zmienne (gotówka)	Niepieniężne wynagrodzenie zmienne (akcje fantomowe)	Wynagrodzenie wypłacane bez odroczenia		Wynagrodzenie z odroczoną wypłatą na trzy lata płatne z dołu w równych rocznych ratach	
					gotówka	akcje fantomowe	gotówka	akcje fantomowe
Członkowie Zarządu Banku, oraz osoby podległe bezpośrednio Członkowi Zarządu oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku	19	3 574	241	0	241	0	0	0

*W rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF - osoby wskazane w Wykazie Stanowisk objęte Polityką

Tabela 21 – Wynagrodzenie zmienne za 2013 rok z odroczoną wypłatą na trzy lata płatne z dołu w równych rocznych ratach (w tys. zł)

Stanowiska kierownicze w Banku Pocztowym S.A.*	Wynagrodzenie zmienne za 2013 r. z odroczoną wypłatą na trzy lata płatne z dołu w równych rocznych ratach					
	gotówka			akcje fantomowe		
Członkowie Zarządu Banku, oraz osoby podległe bezpośrednio Członkowi Zarządu oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku	65			65		
	Wynagrodzenie zmienne przyznane		Wynagrodzenie zmienne nie przyznane	Wynagrodzenie zmienne przyznane		Wynagrodzenie zmienne nie przyznane
	Przyznanie praw w 2014	Przyznanie praw w 2015	Przyznanie praw w 2016	Przyznanie praw w 2014	Przyznanie praw w 2015	Przyznanie praw w 2016
	22	22	22	23	26	19

* w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF - osoby wskazane w Wykazie Stanowisk objęte Polityką

** wg aktualnej wyceny

Tabela 22 – Kwoty płatności związanych z odprawami (w tys. zł)

	Liczba osób	Kwota odprawy wypłacona w 2016 r.
Kwoty płatności związanych z odprawą dokonane w danym roku obrachunkowym, liczba beneficjentów takich płatności oraz wysokość najwyższej takiej płatności na rzecz jednej osoby	0	0

17.9. Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR

Bank Poczty S.A. nie zatrudniał osób, których łączne wynagrodzenie wypłacone w 2016 roku, było by równe lub przekraczało równowartość 1 mln EUR.

18. Dźwignia finansowa

18.1. Wskaźnik dźwigni oraz sposób, w formacie określonym we właściwym standardzie technicznym Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego

Zgodnie z Art. 429 ust. 2 Rozporządzenia 575/2013 Bank oblicza wskaźnik dźwigni jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku wyrażoną jako wartość procentowa.

Bank przy obliczeniu wskaźnika dźwigni nie stosuje odstępstw określonych w art. 499 ust. 2 i 3 Rozporządzenia 575/2013. Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier 1, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier 1.

Tabela 23 – Wskaźnik dźwigni finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Wskaźnik dźwigni - wykorzystując definicję kapitału	
Miara kapitału	Wartość
W pełni wprowadzona definicja	6,66%
Definicja przejściowa (art. 429 ust. 3 i art. 499 ust. 1 CRR)	6,65%

18.2. Podział miary ekspozycji całkowitej, jak również uzgodnienie miary ekspozycji całkowitej ze stosownymi informacjami ujawnianymi w publikowanych sprawozdaniach finansowych

W poniższych tabelach zaprezentowano podział ekspozycji całkowitej stosowanej do obliczania wskaźnika dźwigni oraz uzgodnienie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach finansowych.

Tabela 24 – Podział miary ekspozycji całkowitej stosowanej do obliczania wskaźnika dźwigni (w tys. zł)

Ekspozycja	Wartość
Ekspozycja z tytułu transakcji finansowania papierów wartościowych zgodnie z art. 220 CRR	0
Ekspozycja z tytułu transakcji finansowania papierów wartościowych zgodnie z art. 222 CRR	0
Instrumenty pochodne: wartość rynkowa	698
Instrumenty pochodne: metoda wyceny narzutu według wartości rynkowej	1 250
Instrumenty pochodne: metoda wyceny pierwotnej ekspozycji	0
Niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdej chwili bezwarunkowo anulować bez wypowiedzenia	0
Inne pozycje pozabilansowe	45 639
Inne aktywa (pomniejszone o wierzytelności z tytułu zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce przekazanego w ramach transakcji na instrumentach pochodnych)	6 875 036
Wartość aktywów odliczonych przy wyznaczaniu kapitału Tier1	74 749
Suma ekspozycji	6 922 623

Tabela 25 – Uzgodnienie miary ekspozycji całkowitej z informacjami w Sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł)

Ekspozycja	Wartość
Suma aktywów z opublikowanego Sprawozdania Finansowego Banku	6 952 911
Korekta z tytułu zobowiązań pozabilansowych, uwzględnienie ich ekwiwalentu pozabilansowego	45 639
Korekta z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (w wyniku zastąpienia wyceny tych instrumentów ich ekwiwalentem bilansowym)	1 250
Inne korekty	-77 177
Ekspozycja całkowita na potrzeby wyliczania dźwigni finansowej	6 922 623

18.3. Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11

Bank nie stosuje kwot wyłączonych z ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429 ust. 11 Rozporządzenie 575/2013.

18.4. Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, Bank monitoruje wskaźnik dźwigni. Poziom wskaźnika dźwigni jest wyznaczany kwartalnie i raportowany w ramach raportów adekwatności kapitałowej dla KZAP oraz Zarządu Banku. W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikające z nadmiernej dźwigni finansowej, mogą zostać podjęte decyzje o ograniczeniu poziomu dźwigni finansowej.

18.5. Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni

Wskaźnik dźwigni finansowej na koniec grudnia 2016 roku w porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym wzrósł nieznacznie o 0,28 p.p. Zmiana ta wynika przede wszystkim ze spadku całkowitej ekspozycji Banku. Spadek ten dotyczy w dużej mierze ekspozycji wobec rządów centralnych i banków centralnych.

19. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego

19.1. Polityka i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych

Nie dotyczy Banku.

19.2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi

Polityka i procedury, dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank, opisane zostały w pkt 6.2.

19.3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń

Opis głównych rodzajów zabezpieczeń zaprezentowany został w pkt 6.2.

19.4. Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

Nie dotyczy Banku.

19.5. Informacje na temat koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego

W Banku nie występuje koncentracja ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka.

19.6. Całkowita wartość ekspozycji podana oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji, która jest objęta – po zastosowaniu korekt z tytułu zmienności – uznanym zabezpieczeniem finansowym lub innym uznanym zabezpieczeniem

W tabeli poniżej przedstawiono całkowitą wartość ekspozycji podaną oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji, która jest objęta – po zastosowaniu korekt z tytułu zmienności – uznanym zabezpieczeniem finansowym lub innym uznanym zabezpieczeniem.

Tabela 26 – Całkowita wartość ekspozycji podana oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji, która jest objęta – po zastosowaniu korekt z tytułu zmienności – uznanym zabezpieczeniem finansowym lub innym uznanym zabezpieczeniem (w tys. zł)

Klasy ekspozycji	Zabezpieczenie finansowe lub inne uznane zabezpieczenie
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0
Instytucje-banki	0
Przedsiębiorcy	10 489
Detaliczne	1 180
Zabezpieczone na nieruchomościach	20
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 070

19.7. Całkowita wartość ekspozycji podana oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji, która jest objęta gwarancjami lub kredytowymi instrumentami pochodnymi

W tabeli poniżej zaprezentowano całkowitą wartość ekspozycji, która jest objęta gwarancjami lub kredytowymi instrumentami pochodnymi w podziale na klasy.

Tabela 27 – Całkowita wartość ekspozycji, która jest objęta gwarancjami lub kredytowymi instrumentami pochodnymi (w tys. zł)

Klasy ekspozycji	Gwarancje
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0
Instytucje-banki	0
Przedsiębiorcy	74
Detaliczne	0
Zabezpieczone na nieruchomościach	97
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7